

68. évf., 2014. IX. 25., 27. szám

Jó Pajtás

Egy biztos:
nem unatkoztak
a bácskossuthfalvi
táborban

Ára 50 dinár

A vajdasági magyar költészet ünnepe

Az idén is lesz Szűcs Imre gyermekversmondó verseny

Szűcs Imre szülőfalujában, Udvarnokon ejtjük meg a IV. Szűcs Imre gyermekversmondó versenyt, ígéretünkhöz híven november 8-án.

A verseny névadója egykor a Jó Pajtás irodalmi szerkesztője volt, gyermekköltőként is jegyzi az utókor. Emléke, csakúgy, mint a lapunk által negyvenkétszer megszervezett nyelvművelő verseny arra sarkall, hogy továbbvigyük ezt a rendezvényt. Aki tavaly velünk volt Udvarnokon, és látta a meglehetősen hideg ellenére összesereglett szép számú versmondót Vajdaság számos helységéből, nem kevésbé azt a könyvtengert, mellyel szerkesztőségünk, valamint a Magyar Szó ház, és a Forum könyvkiadó jutalmazta a megjelenteket, az tudja, igenis van okunk, hogy újra összegyűljünk és ünnepeljük a vajdasági magyar költészetet.

Már is elmondhatjuk, hogy versenyünkre a tavaly közreadott *Ezüsttulipán* című kötetből, az újvidéki Forum Könyvkiadó, a Magyar Szó Kft. és szerkesztőségünk közös kiadványából kell készülni. Sokan tavaly beszereztek, illetve hozzájutottak a kötethez, nekik most nem lesz sok gondjuk. Akik viszont nem ismerik a kiadványt, elmondjuk, hogy *Bordás Győző* válogatott a vajdasági magyar gyermekirodalomból épp a vers- és prózamonológoknak, egy olyan kincseshányát adva a kezünkbe, amelyből reméljük, az idén is válogatni tudnak a pedagógusok és a tanulók.

A versenyen részt vehet minden vajdasági általános iskolás tanuló. Négy kategóriát hirdetünk:

1. korcsoport: 1-2. osztályosok
2. korcsoport: 3-4. osztályosok
3. korcsoport: 5-6. osztályosok
4. korcsoport: 7-8. osztályosok

A győztesek és felkészítő tanáraiak könyvjutalomban részesülnek.

Kérjük a tanárokat, hogy idén is vállalják fel a versenyt, hiszen kár kihagyni a lehetőséget, és nem megmértetni a tehetséges diákokat!

A szervezés megkezdődött, mindenemű kérdéssel hozzánk fordulhatnak a 021/475-4008-as telefonszámon, vagy a szerk@jopajtas.info e-mai címen.

Megrendelhető!

Az *Ezüsttulipán* című kötet 400 dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a következő címen:

Forum Könyvkiadó Intézet, 21 000
Novi Sad, Vojvode Mišića 1./3,
tel.: 060/73-00-207,
e-mail: csaba@forumliber.rs

Kisutcai Szilárd

ŐSZ

Itt az ősz, amit már mindenki várt.

Színkavalkád ilyenkor a világ.

Bordó, narancs, piros, sárga,

Megérkezett az ősz, várva vártan.

Elragad a színek varázsa.

*Hogy lehet ilyen szép a természet
haldokló világa?*

Elcsendesedett a madárdal, erdőn, mezőn.

Nemsokára hó lepi majd a tetőt.

**Petőfi Sándor iskola,
7. osztály, Óbecse**

Felhívás a XXVI. bátaszéki matematikaversenyre

Az Újvidéki Módszertani Központ a 2014/2015-ös tanévben is megszervezi a Bátaszéki Nemzetközi Matematikaverseny vajdasági selejtezőjét. Kérem azokat az iskolákat, amelyek szeretnének részt venni a megmérettetésen, hogy részvételüket jelezzék a 063/19-79-081-es telefonszámon illetve a silvijatapiska@gmail.com e-mail címen.

A benevezési díj 300 dinár. Jelentkezési határidő: 2014. november 1-je.

I. forduló – iskolai bajnokság, a tesztek beküldési határideje: 2014. november 30-a.

II. forduló – Vajdasági döntő (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék) 2015 februárja.

Nemzetközi döntő Bátaszéken lesz 2015. március 20-án, pénteken.

A területi fordulóra minden évfolyamról a hat legeredményesebb tanuló kap meghívást. A területi fordulóról a felső évfolyamok legjobbjai jutnak tovább a márciusi bátaszéki döntőre.

A verseny országos koordinátora: Tapiska Szilvia

Olvass bennünket a jövő héten is!

Igazi örömet okoz nekünk, hogy sok helyes válasz érkezik e-mail címünkre a 34. oldalon feltett fotókérdésünkre. Játékból sohasem elég, de nyereményből sem. A szeptemberi nyerteseknek mindenesetre október elején postázzuk megérdemelt jutalmukat.

Mai számunkban is igyekeztünk hozzátok, olvasóinkhoz eljutni, reméljük, hogy a nyárra is visszatekintő, de már őszi tartalmakat fészegető témáinkat olvasmányosnak találjátok, és a jövő héten is kézbe veszitek lapunkat!

Az ősz színei

Fehér Noémi, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Komfortzónából a tanulási zónába

Mert te is beleváló vagy! – így szólították meg a táborozókat a bácskossuthfalviak az idei nyáron is

A Szőlj síp, szőlj! népzenei táborral kezdődött minden Bácskossuthfalván, 1993-ban. Akkor hatvan táborlakó volt. A futballpályán verték fel a sátraikat. Később a tábornak a bácskossuthfalvi általános iskola adott otthont, majd pedig a pacséri Moša Pijade Általános Iskola. Az idén visszatértek Bácskossuthfalvára (Moravicára), a meglehetősen nagy iskolába és annak hatalmas udvarába.

Amikor a kilencvenes évek elején, a nagy infláció évében a lelkes bácskossuthfalvi fiatalok, akik az előző években a magyarországi tatai Híd táborban vettek részt, és onnan lesték el a táborvezetés fortélyait, létrehozták az első bácskossuthfalvi tábor. Álmodni sem mertek arról, hogy ez a „vállalkozásuk” hosszú távú lesz, arról pedig végképp nem, hogy a környezet egyik legtömesebb, legszervezettebb, és színes, tartalmas táborává női ki magát. A Kamasztábor 11., az Ügyesség- és Készségfejlesztő Játéktábor 15., míg a MIT-tábor 22. alkalommal tartották meg az Id. Kovács Gyula iskolában.

Persze az évek során sok változás történt, alakult, fejlődött a tábor – mondja **Méhes Béla**, a MIT-tábor egyik szervezője, vezetője. – A fő táborok mellett altáborokat is szerveznek, melyek kiegészítik a fő témaköröket, és egész napos elfoglaltságot

Címlapunkon a makettezők még dolgoznak Krizsán Tibor irányításával, itt azonban az egész heti csoportmunka eredményével pózolnak

biztosítanak a résztvevőknek. Az idén egy hétre sűrítették a programot, és ennek köszönhetően valóban eleget tettek a meghirdetett mottónak: Nem fogsz unatkozni, az biztos!

A 60-80 százalékban visszajáró táborozók kedvük szerint választhattak az íjászat, a nyelvtan, a makettezés, a foci, a kézművészet néhány fajtája, a természetismeret, az önismeret, az informatika, a színészet, a földrajz, a fitnesz, a hip-hop tánc (volt még valami?) és egyéb foglalatosság között. Mozoghattak, agyukat tornáztathatták a Vajdaság sok részéből érkezők: Temerinből, Újvidékről, Zomborból, Bezdánból, néhányan bánági helységekből, de Magyarországról is jöttek táborozók. Közöttük sok volt a visszatérő táborlakó.

A tábor egyik titka talán az lehet, hogy a gyerekek biztonságával és ellátásával meglehetősen sok képzett oktató törődik. **Besnyi Szabolcs** – neve szinte összeforrt az izgalmas és tartalmas nyári szórakozással – szerint a tábori programjaikban igyekeznek olyan tanulási helyzeteket teremteni, melyekben a résztvevők saját élményű tudást kaphatnak. – Gyakran olyan körülményeket teremtünk, amilyenekkel a gyerekek nagy többsége sem otthon, sem az iskolában, sem pedig a számítógép nyújtotta hálózat világában nem találkozhat. Törekszünk arra, hogy a komfortzónából a tanulási zónába mozdítsuk át őket – mondta találóan.

Az idei júliusi találkozón több mint 200-an vettek részt, belakták az egész iskolát. A sportpályákon kívül az udvaron felállított színpad várta a gyerekeket, de a különféle foglalkozásokkal szinte elfoglalták az egész épületet. Tanteremről tanteremre jártunk, és mindenütt történt valami. Táborrádió is volt az udvaron, DJ-vel. Készültek a fotók, videók az új barátokról, az örömteli nyári napokról.

Mert te is beleváló vagy! – szólta a szervezők idei mottója, és nyilván a legtöbb esetben be is igazolódott.

Méhes Béla

Besnyi Szabolcs

Mindenki egyért, egy mindenkiért!

A vándorserleg Adára vándorolt

Bemutatjuk az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjének győzteseit

Az elmúlt tanévben megtartott Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén Szabadkán harminchat vajdasági általános iskola hétszázötzöt diákja mérte össze tudását prózamondásban, szavalásban, általános műveltségben, éneklésben, versírásban, szép beszédben, valamint képzőművészet és színjátszás terén. Amelyik iskola a legtöbb helyezést jegyezte, az vihette el a vándorserleget.

Az idén tavasszal az adai Cseh Károly Általános Iskola diákjai bizonyultak a legjobbaknak, közöttük **Zsótér Ágnes** másodikos, **Györe Mike**, **Györe Chris** harmadikosok, **Koliger Maxwell** nyolcadikos, **Klíma Döniz** hetedikos, valamint a baraparti iskola színjátszó csoportjának a képviselői: **Fodor István**, **Volford Viktor** és **Burza Ralf** nyolcadikos tanulók, továbbá **Berta Balázs** negyedikes. Velük találkozhatunk az iskola könyvtárában, a nagy asztal köré ültünk, amelyen ott díszelgett a vándorserleg.

Ágnes első lett a rajzversenyen a saját korosztályában. Elmondása szerint már óvodás kora óta tanul rajzolni neves tanárnőktől, a nyugdíjas Vrábel Rozáliától és Barna Kolozsi Valériától.

– Nagyon szeretek rajzolni, én akartam tanulni a rajzolást. Hercegnőt, s más mesebeli figurákat szoktunk rajzolni. Sokat tanulok Rozikától, Valikától. Nemcsak rajzolunk a foglalkozásokon, hanem agyagozunk is. Szabadkán, a versenyen Élet a fűszálak között címmel kellett rajzolni. Egy tájat rajzoltam le, ahol volt égbolt, fű, benne sok katicabogár, röpdpöstelek a pillangók... Nagyon örültem az első helyezésemnek, s a tanító nénim, Fejler Tóth Stefánia és Rozika is megdicsért. Az idén újra járok rajzórákra az iskolán kívül is, s ott leszek majd az ÁMV-n – ígéri.

Györe Mike és Chris ikrek. Olyan egyformák, nem tudom megkülönböztetni őket. Az érdeklődési körük is egyforma, mindketten szavaltak, s szép eredményt értek el. Kiskorukban a szüleik sokat olvastak nekik.

– Én már elsős koromban is szavaltam – dicsekszi el Mike –, de ilyen szép eredményt csak most értem el. Második lettem. Otthon nekünk is van Petőfi-kötetünk, a verset anyukám választotta. Nagyon tetszik, azért is tudtam olyan szépen elszavalni. Annyira örülök a szép eredménynek, hogy az idén ismét ott leszek a szavalóversenyen.

– Nekem is anyukám választotta a verset – jelenti ki Chris –, mégpedig Nadányi Zoltán Julika meg a bika című írását. Én első lettem. Otthon anyukámmal, az iskolában Berta Rózsa tanító nénivel gyakoroltam. Annyira örültek az osztálytársaim is a sikerünknek, hogy mindkettenket fölemeltek az osztályban.

Maxwell a szép beszéddel tűnt ki, első lett.

– Az úgy volt – kezdi –, hogy először felolvastam az itthonról vitt szöveget, majd ott is kaptam egyet. Borítékban volt a téma, amelyről mesélnem kellett, mégpedig a mobiltelefonról. Előadásomban elmondtam, hogy nem vagyok telefonfüggő, mint sokan, de megkönnyíti a mindennapjaimat. Számomra egy kisebb világot jelent. Lehet vele fényképezni, számolni,

zenét hallgatni... Jó érzés volt, amikor kimondták, hogy első helyezést értem el. Szerintem a kiállítás, a szókincsem, a szép kiejtésem segített hozzá, hogy a zsűri első helyezésemben részesített. Már régóta szavalok ünnepeken, rendezvényeken szoktam föllépni. Várkonyi Zsuzsanna nyugdíjas tanárnő foglalkozik velem. Sokat olvasok, s ahogy mondják, az olvasás fejleszti a szókincset. Itt, az iskolában Dobrotka Mária magyartanárő készítette fel a vetélkedőre. Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, hogy van még sok idő, készüljenek erre a versenyre, de csak az próbálkozzon, aki sokat olvas, nincs lámpaláza. Az idén ismét ott leszek Szabadkán a megmérettetésen.

Döniz már óvodás kora óta táncol, énekel az adai Vadvirág Hagyományörző csoportban, amelynek Varga Imola a vezetője. Sok helyen megfordul, a Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedőn is rendre ott van.

– Nagyon szeretek táncolni, énekelni – halljuk Döniztől. – Az iskolában Holló Livia zene-tanárő készítette föl, s rábaközi népdalcsoport énekeltem. Első lettem. Hogy az idén ott leszek-e az ÁMV-n? Nem hiszem, mert akkor lesz a Kőketánc is, ahol szívesebben táncolok.

A felső tagozatos színjátszó csoport tagjai a baraparti iskolába járnak, Raffai Klára magyartanárő foglalkozik velük. Két éve elsők lettek, voltak vagy húszan a csoportban.

– Már hatodikos korom óta tagja vagyok a színjátszó csoportnak – emlékezik vissza Ralf, aki

„A házi olvasmányok másként”c. előadásban az összekötő szöveget mondta.

– Az idén második helyezést értünk el – jelenti ki István –, s ennek is nagyon örültünk. Vastapsot kaptunk, bárhol is léptünk föl, Szegeden, Moholon, Csókán, Adán... Vicces formában adtuk elő A kis herceg, A kárókatona még nem jöttek vissza, a Pál utcai fiúk regények egy-egy részletét. Mi írtuk a szövegek könyvet. Persze, a regényeket is mi választottuk ki. Én voltam Áts Feri, a Kis hercegen a Robot, a Gion-műben a kocsmáros alakítottam. Van idő bőven, hogy bárki is felkészüljön a vetélkedőre. Mi három hónapig gyakoroltuk a 25 perces előadást.

Viktor még hozzáfűzte, hogy mindannyian olvasták ezeket a regényeket, s nem volt nehéz megírniuk a szövegek könyvet, persze, a tanárő felügyelete mellett. Szerinte sem vitás, ebben a tanévben is mennek a vetélkedőre. Az alsós színjátszókat Balázs képviselte. Hogy miért lettek elsők, elmeséli:

– A tanító néni, Göblös Csernai Edit azt mondta, ha győzünk, vagy ott leszünk az első három között, mindannyiunknak egy-egy tábla Milka csokit vesz. A Csóalányok c. székely népmesét adtuk elő. A szülők és a gyerekek kapcsolatáról szól. A szülők sokat dolgoznak, idegesek... Ezt játszottuk el. Én voltam az egyik szülő. Le kellett kiabálnom a gyereket, mert mindig azt tette, amit nem kellett. Jó volt játszani, egész jól sikerült, ha már a bírálóbizottságnak is a mi darabunk tetszett a legjobban.

Koncz Erzsébet

Sakknépszerűsítés határok nélkül

A ProChess elnevezésű program keretében választható tantárgyként öt Zenta községbeli és öt szegedi általános iskolában is bevezették a sakkoktatást.

A sakk népszerűsítése, valamint a sakkoktatás erősítése volt a legfőbb célkitűzése annak a Magyarország–Szerbia határtérségre kiterjedő IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósult projektumnak, amely nemrég nagyszabású sakktablettal zárult Zentán. A Zenta Sakk-klub és a szegedi Maróczy Géza Sportegyesület által közösen megvalósított ProChess elnevezésű projektumot mindkét fél rendkívül sikeresnek és eredményesnek értékeli, akárcsak maguk a fiatalok, akik részt vettek benne, hiszen a projektum keretében a két településen mind a kezdő, mind a haladó sakkosok számára rendszeresen szerveztek olyan programokat, amelyek a fiatalok fejlődését voltak hivatottak szavatolni. A legnagyobb eredménynek azonban az illetékesek mégis azt tartják, hogy az előző tanévben kísérleti jelleggel, választható tantárgyként öt Zenta községbeli és öt szegedi általános iskolában is sikerült bevezetniük a sakkoktatást.

– A Zenta Sakk-klubban szeretünk azzal büszkélkedni, hogy a klubunk az egyik legnagyobb hagyományokkal rendelkező sportklub Zentán, amely már az 1920-as, 1930-as években megkezdte működését – magyarázta a Jó Pajtásnak nyilatkozva **Kókai Péter**, a Zenta Sakk-klub titkára, majd így folytatta: Az egyik legnagyobb büszkeségünk az, hogy az utánpótlás-nevelés terén ma is az élen járunk Vajdaságban, ugyanis a klubban hosszú évtizedekre visszamenőleg igen erős utánpótlás-nevelés folyik. A másik büszkeségünk pedig az évek óta nagy sikerrel megrendezett Zentai Csata 1697 elnevezésű nemzetközi sakkturna, amely lassan szintén két évtizedes múltra tekint vissza.

A Zenta Sakk-klub múltbéli és jelenbeli eredményeire a klub illetékesei mellett a programban résztvevő fiatalok is büszkék, akik a saját bevallásuk szerint szinte szenvedélyüknek tekin-

Mátrás Endre

A programban résztvevő fiatalok szinte szenvedélyüknek tekintik a sakkot

tik a sakkot, amivel ki ilyen, ki olyan módon találkozott először. **Kruška Máté** például a nagymamájától sajátította el a sportág alapjait, majd később az egyik barátja unszolására kezdett komolyabban is foglalkozni vele, azóta pedig egyre magasabb és magasabb szinten műveli, hiszen fontosnak tartja a folyamatos fejlődést, amire a mostani programsorozat is kiváló lehetőséget kínál számára. **Peckó Erik**nek viszont az édesapja mutatta meg az első lépéseket, ám ezt követően egyre nagyobb érdeklődést mutatott a sportág iránt, aminek köszönhetően a szülei beírták a Zenta Sakk-klubba, amely tagjaként azóta is nagyon jól érzi magát, hiszen – ahogyan fogalmazott – mivel nagyon jó a társaság, amellet, hogy nagyon sok mindent megtanulhat, nagyon jól is érezheti magát.

Nincs ez másként szegedi sakkosokkal sem, akik szintén megszállottjai a sportágnak. **Farkas Boldizsár** már óvodás korában elkezdett sakkolni, hiszen korábban az édesapja is nagy lelkesedéssel űzte ezt a sportot, amelyet maga is nagyon érdekesnek talál, ráadásul – mint mondta – nagyon sok új barátot és ismerőst is szerzett általa. **Kiss Rebeka** elsős általános iskolában ismerkedett meg a sakkal, azóta azonban az élete fontos részévé vált, hiszen az évek során amellet, hogy

mind több és több trükköt is elsajátított, nagyon sok hasznos tapasztalatot szerzett annak terén is, hogyan kell felkészülnie egy-egy megméretetésre annak érdekében, hogy ott kihozhassa magából a maximumot, amit – ahogyan fogalmazott – nemcsak a sakkban, hanem az élet egyéb területein is hasznosítani tud majd.

– Ma már a szakemberek körében is elismert tény, hogy a sakk rendkívül pozitív jellemformáló hatással bír a gyerekek életében, hiszen fejleszt a memóriát, a kreativitást, a problémamegoldó és a problémamegoldó képességeket, valamint a koncentrációt is, ugyanakkor sportbeli vonatkozásai miatt képessé tesz a vereség és kudarc elviselésére, feldolgozására, illetve arra is rámutat, hogy a sikertelenség okát mindig önmagunkban kell keresnünk – hangsúlyozta Kókai Péter, a Zenta Sakk-klub titkára. – Ezen célkitűzések vezérelték a régió két ismert sakk-klubját, a szegedi Maróczy Géza Sportegyesületet és a Zenta Sakk-klubot is, amikor közösen pályáztak az IPA-program kiírásán. A ProChess elnevezésű projektum legfontosabb célja a sakk népszerűsítése, valamint a sakk alternatív tantárgyként történt bevezetése volt az általános iskolákban. Éppen ezért a projektum legfontosabb eredményének is azt tartjuk, hogy kísérleti jelleggel ugyan, de mégis úttörő módon, választható tantárgyként öt Zenta községbeli és öt szegedi általános iskolában sikerült bevezetniük a sakkot, ami reményeink szerint jelentős mértékben hozzájárult a sportág népszerűsítésének és a sakkoktatás erősítésének eredményes megvalósulásához is – tette hozzá Kókai Péter, aki nem tagadja, maga is megszállottja a sportágnak, éppen ezért tartja fontosnak, hogy a fiatalok közül is minél többen megismerkedhessenek a sakkal és annak pozitív hatásaival.

A Zenta Sakk-klub és a szegedi Maróczy Géza Sportegyesület illetékesei abban bíznak, hogy a projektum lezárulását követően sikerül újabb támogatókat találniuk ahhoz, hogy mind Zentán, mind Szegeden folyamatosan tehessek az iskolai sakkoktatásra irányuló programjukat.

A projektum keretében több sakktablett is tartottak a kezdő és a haladó sakkosok számára

Hiába fohászkoztak a megkínzottak

A Dózsa György-féle parasztfelkelés ötszázadik évfordulójára emlékezünk az idén

Dózsa egy korabeli festményen

Ugye hallottatok Dózsa Györgyről, az erdélyi származású parasztzvezérről, aki a parasztok élére állt, majd a lehető legkegyetlenebbül, élve, tüzes trónon égették el? Az idén épp 500 éve, hogy ez megtörtént.

Lépjünk vissza az időben 1514. április elejére, amikor Bakócz Tamás esztergomi érsek kihirdette a keresztes hadjáratot! A felhívás váratlanul élénk visszhangra talált, május elejére mintegy 40 ezer paraszti származású keresztes gyülekezett a táborokban. Székely Dózsa György lett a parancsnokuk, aki apja nyomdokaiba lépve választotta a katonaságot. Erejét Toldi Miklóséhoz hasonlították, ennek is köszönhetette, hogy a királyi udvarhoz került, és kapitányi rangot kapott. Nándorfehérváron lovastisztként szolgált, több sikeres, török tisztek elleni párviadal is fűződik a nevéhez. A keresztes seregekhez feltehetően elsősorban felemelkedési vágya hajtotta, rangot, hírnevet és vagyont áhított.

Bakócz azonban beszüntette a háborút, a parasztok fellázadtak. A felkelés vezére Dózsa György lett, aki az erdélyi Kovászna megyében lévő Dálnokon született 1470-ben, egy székely családban. Kiemelkedése is katonai pályájának volt köszönhető, mivel a déli végvárakban szolgálatot teljesítve figyelt fel hősies tetteire a király. 1513-ban már lovas kapitányi rangra emelkedett. Ezt követte híres párviadala, melyben legyőzte a kor leghíresebb török szpáhi tiszt párbajhősét Eperiosit Alit. A párbaj híre elterjedt szerte a végvárakban, és a magyar győzelem óriási lelkesedéssel és büszkeséggel töltötte el a parasztkatonák tízezreit. Dózsa ismertsége ezzel

A Segítő Boldogasszony szobra jelöli Dózsa György kivégzésének helyét Temesváron

Emlékezete

Kevés iskola viseli Dózsa György nevét Vajdaságban. Gunaras kivétel ez alól. Költemények annál inkább íródtak róla, gondoljunk csak a következőkre: Ady Endre: Dózsa György unokája, Dózsa György lakomáján, Petőfi Sándor: A nép nevében, Dózsa György beszéde a ceglédi piacon, Bella István: Székely Dózsa György imája. Dráma született róla Hevesi Sándor és Illyés Gyula tollából, Erkel Ferenc pedig operát komponált. Eötvös József és Szabó Pál regényein kívül Szász Endre és Szervátiusz Tibor szobrai és Derkovits Gyula 1514 című viselő híres fametszetsorozata is markáns illusztrációja a parasztháborúnak.

a bajvívással szinte országos lett. Törvényszerű volt a vezérszerepe.

A felkelés eredeti célját – a nemesi túlkapasok megszüntetését, továbbá a már elviselhetetlen közterhek enyhítése – nem érte el. A megtorlás a kornak megfelelő kegyetlenséggel történt, Szapolyai János erdélyi vajda, a későbbi király vezetésével. Szapolyai 80 ezer (!) a felkeléssel szimpatizáló parasztot öletett meg országszerte. Az 1514. októberi országgyűlés pedig tovább növelte a jobbágság terheit, megtiltotta a parasztok és a polgárok fegyverviselését, stb.

A Dózsa György-féle parasztháború mindössze néhány hónapig tartott (1514. április–július), de annál véresebb megmozdulás volt. Dózsát a korabeli szokásoknál is kegyetlenebbül végezték ki: tüzes vassal megkoronázták, saját katonáival marcangoltatták szét, még fel is négyelték, a teste darabjait bitófára húzták, hiába fohászkoztak a megkínzottak – legalábbis így tartja a nemzeti emlékezet... A kivégzés Temesváron történt, a helyén ma Mária-szobor áll.

A kivégzésére használt vaskoronát előbb a kolozsvári levéltárban, majd az Erdélyi Múzeumban állították ki, igaz, hitelessége bizonytalan. Mint ahogy az izzó vastrónról sem tudnak a korabeli források, bár az tény, hogy a válogatott kínzás része volt akkoriban a megtorlásoknak. A tüzes trónról szóló legenda Petőfi Sándor A nép nevében című költeménye után terjedt el széles körben. (Szabad Föld)

A „tüzes megkoronázás”

Nyelvészkedő

A Dózsa-hagyományból ered a ma is ismert földhözragadt szegény ember és a sült paraszt kifejezés – az első a szabad költözés jogától történt megfosztás, a másik pedig a vezér kivégzésének emlékét őrzi. Bél Mátyás történetíró azt állította, hogy 1514-ben a keresztes háborúra fölkészült parasztságot neveztek kurucnak – eszerint a latin crux (kereszt) lenne a szó eredete.

Budapesti szobor

Ehnaton fáraó és Aton isten kultusza

Az első uralkodó, aki nem szerette az erőszakot

Az ókori birodalmakra a többistenhitű kultúrák jellemzőek, kivéve a zsidó államot. Így az ókori egyiptomiak is politeisták voltak. Jól ismert, hogy Rá – vagy egyesek szerint Ré – volt az egyiptomiak főistene, de rajta kívül még sok istent tiszteltek, és templomokat emeltek nekik. Mégis, az egyiptomi Újbirodalom korszakában akadt egy fiatal fáraó, akinek uralma alatt nagy változásokon ment keresztül az ország társadalma, vallása és építészete is.

A XVIII. dinasztia tagját, IV. Amenhotepet Thébában koronázták meg. I. e. 1353-ban kezdte meg uralkodását. Felesége a szép Nefertiti volt. A fiatal pár nagy változásokat vezetett be az ország kormányzásában. IV. Amenhotep betiltotta Amon isten kultuszát, és az egész egyiptomi pantheont, menesztette a szerzeteseket, és elvette a templomok tulajdonát. Új, egyistenhívő vallást alapított. Az új, egyetlen isten Aton lett, nevének jelentése a Nap kényelme. Magát Aton istent nem ábrázolták személyében, csak mint a Napot sugaraival mutatták be. A fáraó nevét Ehnatonra változtatta meg, ami annyit tesz, hogy „Aton dicsősége”. Nefertiti is megváltoztatta a nevét. Attól kezdve Nefer Nefru Atonnak hívták.

Ehnaton Aton isten tiszteletére Thébában templomot építtetett, de a székelyét más helyre tette át, mivel ebben a városban minden még a régi vallásvilágra emlékeztetett. Így elhatározta, hogy Théba és Memphisz között, a Nílus jobb oldali partján alapít új fővárost. Az új város az Ahet-Aton nevet kapta.

Ehnaton fáraó személyesen választotta ki az új város helyét. Egy hegyekkel körülvett, védett és nyugodt helyet választott, mindentől távol. Hamarosan számos templom és szentély épült Aton isten tiszteletére, amelyek egy külön városrészben lettek elhelyezve. A templomoknak tágas, nyílt udvaraik voltak, hogy mindig nagyon világosak legyenek, és fűrdhessenek a Nap sugaraiban. Könyvtár is nyílt az új városban. A főutca a királyi palotát kettészelte, és egy híd vezetett át fölötté. Erről a hídról a fáraó és a felesége gyönyörű kilátást kapott az egész városra, és innen üdvözölték a népüket.

Az uralkodói párra süt le a Nap

be és a Napnak szánt himnuszekat énekeltek a hívek. A szövegeik a boldogságról, az élet szépségéről, a természetéről szóltak. Aton isten hamarosan a „szeretet uraként” vált ismertté.

Ehnaton nagy művészetkedvelő volt. Ő volt az első fáraó, aki megengedte a művészeinek, hogy realiztikusan ábrázolják őt, amilyennek látják, anélkül, hogy szépítenének rajta, és annak mutatni be, amilyennek a nép látni szeretné őt: egyszerű halandó embernek, nem pedig istenségnek. A freskók a királyi család mindennapjait mutatták be. A palota falait a növényzetből és az állatvilágból merített motívumok díszítették. Egy új szobrászati irányzat is kialakult.

A fáraó idővel, ahogy egyre több idejét és erejét vallása és művészeite kidolgozásának szentelte, kissé háttérbe szorította a fontos, állami ügyeket. Az ország politikailag legyengült. Az egyiptomi hatalom alatt lévő térségek egymás után szabadultak fel. A fáraó még a helytartói figyelmeztetéseire és segélykérésére sem tett semmit. Így Jeruzsálem és más városok nehéz helyzetbe kerültek. Ehnaton nem volt az erőszak és háború híve, akkor sem folyamodott vérontáshoz, mikor látta, hogy területek szakadnak el államától. Békés úton szerette volna őket visszacsalogatni hatalma alá.

Ehnaton valószínűleg i. e. 1336-ban halt meg férfi trónörökös nélkül, ugyanis hat lánya volt. A legidősebb leány férje, Szemenhkaré vette át a hatalmat. Szemenhkaré folytatta Ehnaton reformjait, azonban az arisztokrácia és a papság megerősödött, és átvette a hatalmat. Tutankhamon lett az új uralkodó. Tutankhamon beszüntette Aton isten kultuszát, a székelyet pedig visszahelyezte Thébába. Ehnaton és tevékenységének minden nyomát lassan eltüntették. Ahet-Aton városa idővel elnéptelenedett, szellemváros lett. A sivatagi homok befedte, így jelentős mennyiségben megmaradtak egyes részei.

A szépséges Nefertiti

Ehnaton fáraó

A Nap kultusza kiterjedt Szíriára, Palesztinára és Núbiára is, amelyek ebben az időben az egyiptomi államhoz tartoztak. Ehnaton terve, mely szerint az egyetlen isten, Aton kultusza alatt egyesítené az egyiptomi hatalom alatt lévő térségeket, nem járt sikerrel. Magában Egyiptomban is nehezen tudott gyökere eresztetni a monoteizmus. Ahet-Atonon kívül, csak néhány városban terjedt el Aton isten kultusza.

Az új vallás egyszerű, szerény szertartásokkal járt, amelyeket hajnalban és naplementekor mutattak be. A szertartások során a véres áldozatok helyett virágokat és gyümölcsöket mutattak

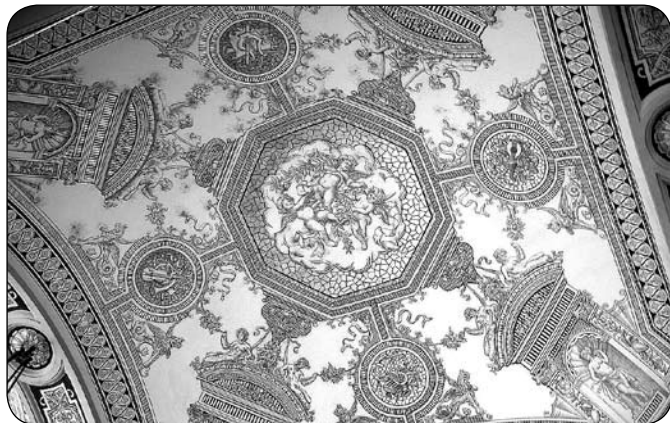

Ahet-Aton maradványai

Gyarmati Balázs történész

Évfordulók nyomán

1884. szeptember 27. – Ünneplés keretében megnyílt a **Magyar Állami Operaház** (Budapest, Andrásy út 22.), Magyarország egyetlen nagy létszámú társulattal rendelkező és kimondottan operákra, balettekre szakosodott színháza. Az épület Budapest egyik legjelentősebb 19. századi műemléke. Neoreneszánsz stílusban épült **Ybl Miklós** tervei alapján. A gazdagon díszített belső terek kialakításában neves magyar művészek működtek közre, többek között **Than Mór**, **Lotz Károly** és **Székel Bertalan**. A nyitóelőadáson Ferenc József császár jelenlétében a Bánk bán első felvonását, a Hunyadi László nyitányát és a Lohengrin első felvonását adták elő, Erkel vezényletével. 1984-ben ugyanezen a napon szintén díszelőadással nyitották meg a felújított, 100 éves Operaházat. Képünkön a csodálatos épület belső mennyezete látható.

1980. szeptember 27. – A **turizmus világnapját** 1980 óta minden év szeptember 27-én ünnepeljük. Az Idegenforgalmi Világszervezet azzal a céllal hívta életre a világnapot, hogy általa előmozdítsa a turizmus fejlődését. Ma már az év minden napjára jut egy világnap, az adatvédelemtől (01.28.) az alvásig (03.18.) – amelyek lényege, hogy egy-egy fontos témára irányítsák a figyelmet. A turisztikai szakma az idén széles körű összefogás keretében, számos akcióval igyekszik felhívni a figyelmet a vendégszeretet fontosságára a turizmus világnapján.

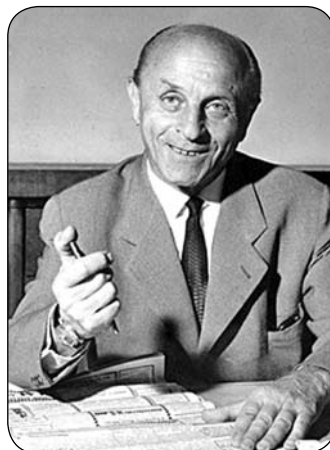
2011. szeptember 27. – Elhunyt **Makovecz Imre** építész, politikus. Kossuth-díjas, a magyar organikus építészet egyik képviselője. A Magyar Művészeti Akadémia alapítója, örökös tiszteletbeli elnöke.

Első figyelemreméltó munkájának a paksi templomot tartja, amely karcsú, tűzhegyes csúcsban végződő tetőzetével, ívelt kapubejáratával, egyéni stílusával országos hírnevet szerzett tervezőjének. Hasonlóan turistalátványosság és stílusának karakteres hordozója a néhány évvel előbb épült siófoki evangélikus templom is. Ennél is korábbi munkája

a Farkasréti temető ravatalozójának belső tere. Az ő hírnevét öregbíti emellett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem piliscsabai épületegyüttese, illetve a makói Hagymatikum nevű élményfürdő (képünkön).

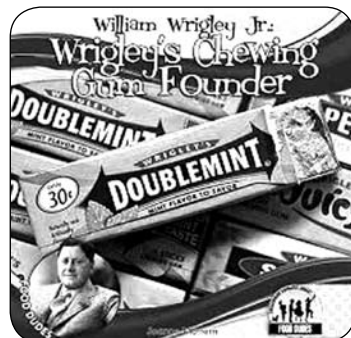

1899. szeptember 29. – Megszületett **Bíró László József**, a golyóstoll feltalálója. Nyughatatlan ifjúkorában szinte az összes létező szakmában kipróbálta magát. A későbbi feltaláló az orvosi egyetemen kezdett, majd foglalkozott grafológiától kezdve a festészetet át az autóversenyzésig sok mindennel. 1932-től több folyóiratnak és lapnak volt munkatársa,

így került a nyomdák közelébe. Ott aztán addig-addig nézegette a nyomdagépeket, míg kitalálta, hogyan lehet összeállítani a folyamatosan író tollat egy tintával töltött hengerből és egy golyóból. 1938-ban két szabadalmat is bejegyeztetett Magyarországon a folyamatosan fejlesztett toll-találmányaira, a gyártáshoz folytatott kísérleteket azonban már külföldön végezte. Párizson keresztül Argentínába vezetett az útja, és használható, ma is ismert golyóstollára is itt kapott szabadalmat 1943-ban. A sok más találmányt is megalkotó Bíró Buenos Airesben hunyt el 1985-ben. Elismertségét bizonyítja többek között, hogy választott hazájában az ő születésnapja, szeptember 29-e az argentin feltalálók napja.

1861. szeptember 30. – Megszületett ifjabb **William Wrigley**, a rágógumi királya. Tízéves korától dolgozott apja szappanfőzdéjében, 13 évesen pedig már önállóan ügynökölt szerte az országban a szappanokkal. 29 éves korában unokatestvérével közösen alapítottak egy céget, először hagyományosan szappant gyártottak, később áttértek a sütőporra. Wrigley ösztönös reklámszakember volt: a termékeit azzal tette vonzóvá, hogy különböző kis ajándékokat csomagolt melléjük. Hamar kiderült, hogy az ajándék rágógumi érdekesebb, mint a sütőpor, így a cég profitt váltott. 1910-től kezdve hosszú évtizedekig Wrigley fodormentás rágógumija volt a legnépszerűbb rágó Amerikában, ami főként a rengeteg hatékony reklámnak volt köszönhető. Wrigley egy ízben például ingyen mintát küldött minden amerikai telefon-előfizetőnek, de volt, hogy egy másfél kilométeres hirdetőtáblán vagy promóciós körúton mutatta be: rágója nélkülözhetetlen utitárs. A hatékony reklámról azt tartotta: tömören mondd és minél többször. Számítása bevált, halálakor, 1932-ben 34 millió dollárt hagyott örökösire.

Az ősz kapujában

Akora őszi napok néha szinte a nyarat idézik fel. Lepkék, darazsak és legyek röpködnek a levegőben, langyossá szelídül a napsugár, ökörnyal úszik a levegőben. A kora ősz, a vénasszonyok nyara többnyire csendes, langyosan meleg napokkal örvendeztet meg bennünket.

Az idén kissé esős a szeptember, de azért megfigyelhető, amint a fecskék sietősen igyekeznek dél felé. Az alföldi szikes tavak mentén az egyik vonuló partimadár csapat a másikat követi, a tavakon fekete seregben gyülekeznek a szárcsák, a vízparton pedig, a közelgő téllel mit sem törődve, sütkéreznek a mocsári teknősök, lesnek zsákmányra az örökké éhes kecskebékák. Reggelente ugyan néha köd ereszkedik a völgyekre, de rövidesen eloszlik, semmivé válik, és az először csak fátyolosan, később aranyló pompával előbukkanó nap olyan színeket varázsol a rétekre, erdőkre és nádszálakra, amelyeket nyáron soha nem láthatunk.

Színesednek a lombok, a kertekben már égetik a lehullott leveleket, és ennek a füstje a szilvaillattal keveredik. Gyorsan rövidülnek a nappalok, de a csillagfényes éjszakák sem olyanok már, mint augusztusban. A tücskök búcsúztatják a nyarat, a kertek fái között még denevérek csaponganak, de érződik az ősz különös varázsa.

Bárki megtapasztalhatja ezt, ha a hétvégén a vállára veszi a hátizsákot, és otthagyja a lármás, szennyezett levegőjű várost, hogy legalább néhány órát

Vidra és kicsinye

Szitakötő

Fotó: Völgyi Sándor

A hím barátréce

szabadban töltsön. A tavak vize a távolból akár üresnek is tűnhet, pedig benne szabad szemmel láthatatlan, mikroszkopikus algák milliói élnek, halak úszkálnak, az iszapban egy képzeletbeli varázsszemüveggel kagylókat és csigákat figyelhetnénk meg. A vízfelszín is ritkán üres azonban, különböző madarak úsznak a vízen, néha olyan közel, hogy a távcsövet sem kell elővennünk. Közülük némelyek, így a vöcskők, a bukók, a kerce-, a kontyos és a barátrécék a táplálékukat is itt szerzik meg. A vöcskők, a bukók és a bújárok halakra vadásznak a mélyben, a bukórécék a fenék iszapjában kutatnak puhatestűek után. A bütykös hatyúk a sekélyebb parti vízben félig alábukva növényekkel táplálkoznak. Az észak felől érkező vetési ludak és nagy lilikek viszont a környező legelőkön táplálkoznak, a vizet csak ivás céljából és éjszakára keresik fel.

A szegélyzónában élő állatok közül sokan összekapcsolják a vizet és a szárazföldet. A szitakötők lárvái a vízben fejlődnek, de átalakulásuk után is ehhez az élőhelyhez kötődnek, a parti víz és a nádszegély felett vadásznak repülő rovarokra. A kecskebéka lárvái kopolytúval lélegeznek, a vízben fejlődnek ki, de a később már tüdővel lélegző állatok sem távoznak messzire, a tóparton maradnak, és veszély esetén szép felesel a vízbe menekülnek. A vidra a víz alatt kapja el a kiszemelt halat, de nagyobb zsákmányát többnyire a parton fogyasztja el, és nyomainak tanúsága szerint egyébként is gyakran látogat a szárazföldre. A tótól vagy folyótól azonban messzire nem távolodik el.

Mick Jagger, a mocsárlakó lény

Mick Jaggernek, a Rolling Stones frontemberének tiszteletére a Jaggermeryx naida nevet kapta egy 19 millió évvel ezelőtt élt mocsárlakó lény, amelynek fossziliái az egyiptomi sivatagban kerültek napvilágra.

A leletet az amerikai Wake Forest Egyetem és a Duke Egyetem kutatói a *Journal of Paleontology* legújabb számában mutatják be. A sivatagos terület, ahol feltárták a fossziliát, évmilliókkal ezelőtt mocsaras deltavidék volt – olvasható a *ScienceDaily* hírportálon. A *Jaggermeryx naida*, azaz „Jagger vízi nimfája” akkora volt, mint egy kisebb szarvas. A fura lény, amely a párosujjú patások, az *Anthrotheriidae* kihalt családjához tartozott,

leginkább egy sovány víziló és hosszú lábú sertés keverékére emlékeztet.

„Jagger vízi nimfája” egyike volt az *Anthrotheriidae*-család helyszínen feltárt hat fajának. A többi öttől az különbözteti meg, hogy állkapcsának mindkét oldalán apró lyukak, az idegek kilépési helyei sorakoztak. A szokatlanul gazdag ideghálózat, valamint az állkapcsok alakja arra enged következtetni, hogy a mocsárlakó lénynek nagy, „érzékeny” ajkai voltak, akár csak a brit rocklegendának. Az elvégzett izotópos vizsgálatok alapján a kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy a lény növényevő volt, a táplálék begyűjtését lényegesen megkönnyítették számára a nagyméretű, érzékeny ajkak.

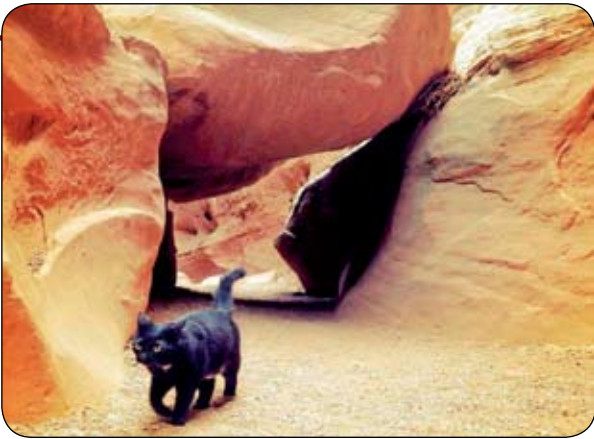

A jávai kancsil Kína déli részén, Malajziában, Szumátrán, Borneón és Jáván őshonos. Elsősorban az esőerdőket kedveli, gyakran megtalálható a vízpartok körüli sűrűben. Testhossza 42-50 centiméter, súlya 1-2 kilogramm. A legkisebb faj a párosujjú patások közül. Feje elhegyesedő, szemei feltűnően nagyok. Apró termete ellenére a kancsil a szarvasok közeli rokona. Bár agancsa nincs, némi „fegyver” ennek az állatnak is van: a szemfogai megnyúltak, amelyek csukott szájjal is láthatóak. Elsősorban levelekkel, fiatal hajtásokkal táplál-

Egy különös állat – a jávai kancsil

kozik, de a lehullott gyümölcsöt is szívesen elfogyasztja. A kancsilok magányosan vagy kisebb családokban élnek. Ha veszélyt érzel, megmerevedik és összeesik, így tettetni halottnak magát, a veszély elmúltával pedig felpattan, leköpi a támadóját és elinal. Bár a kancsilokat igen ravasz állatnak tartják, az emberek ősidők óta vadásznak rájuk. Az igazi veszélyt rájuk nézve azonban az otthonukat jelentő esőerdők irtása jelenti.

Millie, a hegymászó macska

Valószínűleg Craig Armstrong az egyetlen hegymászó, aki egy apró, ám annál aranyosabb mászótársal büszkélkedhet – Millie nevű cicájával. A férfi egy Utah-ban székelő menhelyről fogadta örökbe a macskát, és azóta elválaszthatatlan társak, a négy fal között és a természetben egyaránt.

Olyannyira, hogy Armstrong mindenhol magával viszi kis szörmók kedvencét, így a macska a hétvégi túrákra is vele tart. Millie a gazdája szerint ideális mászótárs, a macskák ugyanis természetükből fakadóan kíváncsiak, szívesen fedeznek fel új helyeket, bátran bemelegedve a veszélyesebb terepekre is, ráadásul ügyesek és gyorsak is. Millie minden jó hegymászó tulajdonsággal megáldott: soha nem panaszkodik, mindig egyre magasabbra szeretne eljutni, és ami a legfontosabb, azt is tudja, mikor kell abbahagyni, hol van az a pont, ahonnan már okosabb nem menni tovább.

„Mivel rengeteget járok túrázni, elgondolkodtam: ha lenne háziállatom, vajon magammal vinném? Arra jutottam, hogy mindenképpen” – nyilatkozta nemrég egy interjúban Armstrong. Ilyen szellemben nem is csoda, hogy a férfi, miután „szert tett” Millie-re, a rázósabb utakon is számít szőrös barátjára. „Nem tartom kockázatosnak, csupán egy izgalmas közös programnak” – tette hozzá.

Patrik, a legidősebb vombat a világon

Ausztráliában, a ballarati vadsparkban él Patrik, a jelenlegi legidősebb vombat a világon. Patrik azért került a parkba, mert az anyja elpusztult. A barátságos vombat augusztusban múlt 29 éves. A hatalmasra nőtt állat súlya eléri a 40 kg-ot. További érdekesség, hogy Patriknak még sosem volt barátnője.

Patrik még mindig nagyon aktív, szívesen futkos a parkban. Több alkalommal is megpróbálták szabadon engedni, azonban mindig összetűzésbe került a többi fajtatársával, így vissza kellett hozni a parkba. Az Ausztráliában őshonos vombatok az állatkeretekben általában 20 évig élnek (a vadonban rövidebb ideig), de Patrik bőven túlszárnyalta fajtársai szokásos életkorát.

A vombat – vagy más néven csupaszorrú vombat (*Vombatus ursinus*) – az emlősök erszényes alosztályába és a vombatfélék családjába tartozó faj. Szőrzete igen dús, talpa széles és csupasz, karmai lapítottak és erősek, ásásra alkalmasak. A vombatok tág üregeket és hosszú folyosókat ásnak, a nappal ezekben töltik. Csak az est beállta után bújnak elő odújukból. Egy vombatot igen nehéz szándékától eltéríteni. Ha akadály kerül elébe, azon fáradságot és időt nem kímélve hatol át. Tápláléka elsősorban kemény, szívós levelű fűfélékből áll, de kiásott gyökereket is szívesen fogyaszt.

RÜGYFAKADÁS

Mit várok az ötödik osztályban?

Negyedik osztály végén szép osztályzatok voltak a bizonyítványomban, de remélem, ötödikben jobb leszek.

Nagyon vártam már az első tanítási napot. Kíváncsi voltam a tanárookra, tanárnőkre. Már most mindegyiket megismertük. Elmondhatom, egyelőre az osztályfőnök tetszik a legjobban. Igazán kedves tanárnő. Izgalmasnak tűnnek a tantárgyak: a földrajz, a biológia, a történelem. Úgy látom, sok érdekes, új dolgot tanulunk majd. Közben néha testnevelés órán lazítunk. Remélem, sok futball lesz, mert nagyon szeretek focizni. Szerintem a tornatanár ezt meg fogja engedni. Legalábbis reménykedem benne.

Véleményem szerint nem is olyan szörnyű az ötödik osztály. Fel fogom találni magam, és sok ötöst szeretnék szerezni, mint eddig is.

Dzsonity Szebaszián, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Becse

Én és a természet

Hogy miért szeretem a természetet? Sokan kérdezték már tőlem, de általában így válaszolok, igaz rövidebben.

A természet a legcsodálatosabb dolog, ami valaha is létezett, létezik és létezni fog. Nagyon titokzatos, hiszen a legnagyobb tudósok sem tudják teljesen kiismerni. Rengeteg apró élőlényt fedeznek fel napjainkban is. Az egész Földön a természet uralkodik. A természet megalkotta a halakat, azaz a vizek lakóit, a madarakat, amelyek a levegő birodalmában élnek, az állatokat, melyek élnek vízben, a szárazföldön, és többen közülük egyaránt otthon érzik magukat a víz alatt és a szárazföldön is. Vannak növények is, amelyek szintén élnek a víz alatt és a szárazföldön is. A természet egyik csodája, hogy egy picike kis magból, igaz, lehet, hogy több száz év alatt, hatalmas fa lesz, melynek törzse az égbe emeli hatalmas ágait. Néhányan viszont csak aprócska növények maradnak, amelyek a téli hidegben életüket veszítik. Mi, emberek is a természet részei vagyunk. Gondolkodunk, tanulunk, beszélünk, dolgozunk és értelmesek vagyunk, ez egy nagy kitüntetés, hiszen magasabb rendűek vagyunk a többi élőlényénél. A természetben rengeteg élettelen tárgy is van, melyek nélkül az élőlények nem tudnának létezni. Mi, emberek nem létezhetnénk víz, levegő és napfény nélkül. A növényeknek is kell levegő, víz, napfény és föld is. Léteznek nemesfémek, nemesgázok és drágakövek, melyeknek hatalmas értékük van. A természetet nem kell jobbra tenni, nem is szükséges és nem is lehetséges.

A természet a növényekkel, a halakkal, madarakkal, más állatokkal, az élettelen tárgyakkal és velünk, emberekkel, úgy jó, ahogy van.

Capár Ákos, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Toma Leontina szerbittabéi tanuló rajza

Jó gyereknek lenni

Vajon miért jó gyereknek lenni? Már sokan feltették ezt a kérdést.

Sok gyerek már alig várja, hogy felnőjön. Kíváncsiak figyelik a felnőttek világát. Néha-néha én is elgondolkodom azon, hogy milyen lesz az életem, ha felnövök. Nehezebb? Könnyebb? Boldogabb? Vidámabb? Még nem tudom, de majd kiderül. Szerintem a gyerekkor szép és gondtalan. A mi dolgunk csak a tanulás, a többi időt játékkal tölthetjük. A felnőttek minden nap keményen dolgoznak, meg kell oldaniuk a gondokat, bajokat. Egy fontos kötelezettségem van, az iskolába járás, vagyis a tanulás, de szerintem ez még mindig könnyebb, mint munkába járni, pénzt keresni, gyereket nevelni.

Örülök, hogy gyerek vagyok, és egy jó ideig az is maradok.

Búcsú Áron, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Egy nap az évben

*Van egy nap,
Ezen a napon egy ünnepe,
Ezen az ünnepen zene,
Ebben a zenében dallam.
A dallamban pedig ének.*

*A szívben vér,
Ez a lélekben él.
Egy virág, ami szép,
De túl jól mutat a kép,
Én segíthetnék.*

*Segítenék a bajban,
Jóban-rosszban.
Minden jó, ha jó a vége:
Egy nap az évben,
Ami túl jó nékem.*

**Ivánovity Lívია, 5. osztály,
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse**

Az éltető víz

A víz a legfontosabb dolog a világon, mivel nélküle nem lehet élni. Mindenhez szükséges.

Kell mosásra, ivásra, főzéshez, sütéshez és még sorolhatnám mihez. Egy ideig biztosan eltartana. A víz színtelen, szagtalan, íztelen. Ám csak akkor, ha nincsen szennyezve. Ha szennyezve van, koszos, bűdös, poshadt. Szóval rossz. Miért ilyen? Mert az emberek buták, és beleengedik a rossz dolgokat a folyókba, tavakba. Szóval a szennyvizet, ipari hulladékot, szemetet. Nagyon rossz dolgokat csinálnak. Erre egy példa az adai Bara. Régen, körülbelül hatvan évvel ezelőtt a Bara szép, tiszta volt. Halat lehetett benne fogni. Ahogy azonban lassan sok gyár épült, a Bara is piszkos lett, mert beleengedik a koszukat. Szóval, az olajat, szennyvizet, ipari zsírt. A helyzetet még súlyosbítja az, hogy az emberek oda dobálták a szemetet. A hulladék közt volt házi szemet, festék, elhasznált olaj. Ezek nagyon beszennyezték a Barát. A piszkok kiszűrésére azonban építettek egy víztisztító rendszert. Azóta kezd javulni a helyzet, azaz tisztul a Bara. Jó, mi?! Ez történt a Baránkkal. Szeretnék még valamit mondani. Itt, mifelénk a toalettet ivóvízzel öblítik. Nem értem, miért? Pedig nekik lenne jobb, ha a vécéket nem annyira tisztított vízzel öblítenék.

Ennyit szerettem volna írni. Remélem, tetszett. Viszlát!

Istenes Gábor, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Várjuk munkáitokat!

A nyermények sem maradnak el

Pályázatunkkal szeretnénk veletek közösen megkeresni és megtalálni a választ a következő kérdésekre: milyen szerepet tölt be a család az életetekben; miért jó, ha van testvérünk, vagy vannak testvéreink; miért tisztelitek a szüleiteket, illetve, ha tehetnétek, mit változtatnátok meg rajtuk; vajon a nagyszülőkkel, rokonsággal hogyan tartjátok a kapcsolatot; ti milyen családot szeretnétek egyszer magatoknak...

Pályázatunk ebben a tanévben, de a következő tanév első negyedében is nyitva fog állni előttetek. 2014. november 10-éig fogadjuk a fogalmazásokat, melyeket lapunkban is megjelentetünk. Ha túl sok fogalmazás érkezne, válogatáshoz leszünk kénytelenek folyamodni. December elején szakmai zsűri értékeli a teljesítményt, a legsikeresebb munkák szerzőit jutalomban részesítjük. Az ünnepélyes díjkiosztót a 2014/15-ös tanév első félévének vége előtt, tehát karácsony előtt szervezzük meg. Az első három helyezett nyerményben részesül. Ők az óbecsei Than Emlékházba látogathatnak el, négy főre szóló családi belépővel, de könyvjutalomra, és talán másra is számíthatnak.

Munkáitokat a következő címre várjuk: Jó Pajtás (Fogalmazásíró pályázat), 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a következő e-mail címre: jopajtas.szerk@magyarso.com – a tárgyban kérjük tüntessétek fel: pályázat. Sok sikert kívánunk!

Egyszer volt egy család

Egyszer volt egy család, amelynek nagy volt a rokonsága, de mégsem voltak jóban, csak a szűkebb családi kör járt össze.

A dédnagymamának három gyermeke volt. Ő szerette volna összetartani a családot, ám nem igazán sikerült neki.

Ez a három testvér is eltávolodott egymástól. A távolság is okozója volt ennek, mivel az egyikük a szülőfaluban maradt, a másikuk elment a nagyvárosba, a harmadik pedig egészen külföldre. Nemcsak a távolságot tekintve távolodtak el egymástól, hanem a kapcsolatuk is megromlott. A legfiatalabb, aki kiment külföldre, hozzáment egy lányhoz, aki miatt már több mint húsz éve nem járt haza. A felesége valahogy döntés elé állította, választania kellett közte és a családjá között. Így csak telefonon beszélnek. A legidősebb nagyon irigy a testvéreire, mivel ők jobb anyagi körülmények között élnek. Ezért már nem is nagyon beszél velük. A középső, aki a szülőfaluban maradt, mindenkivel próbálja ápolni a kapcsolatot, de nem elég, ha ő akarja, az ilyesmihez két ember kell.

Mikor még mindenki otthon lakott, minden rendben volt. A problémák azután kezdődtek, hogy ők ketten elköltöztek.

Az egyik legnagyobb veszekedés a szülők halála után történt. Ez egy fordulópont volt, mivel ezután a két idősebb testvér majdnem teljesen megszakította egymással a köteléket.

Aki külföldre költözött, 25 év után hazajött, de ez már késő volt, mivel a temetés miatt érkezett, de előbb is meg kellett volna látogatnia az édesanyját. Ő kijelentette, hogy neki semmi nem kell az anyja kis vagyonából és földjeiből, csak egy kis emléket, valami tárgyat visz el.

A legidősebb foggal-körömmel ragaszkodott mindenhez. A földek felét is követelte, illetve, hogy fizesse ki neki a középső testvér, mivel ő földműveléssel foglalkozik, és a faluban él, neki a földek jól jöttek, de sokat kellett értük a testvéreinek fizetnie.

Ebből hatalmas vita lett, mivel a legidősebb magának követelt mindent. Azt nem vette tudomásul, hogy ha a házán kellett valamit javítani, a számláit a középső testvér fizette. Disznóvágáskor húst is adtak neki. Tehát a legtöbbet ő tette érte.

Végül arra jutottak, hogy idővel mindent kifizetett neki. Ezután teljesen megszakították a kapcsolatot, csak akkor hallottak egymásról, amikor a pénzt vitte az egyikük a másiknak. A legfiatalabb pedig ezután még telefonon sem hívta őket.

Remélem, az én kapcsolatom sokkal jobb lesz később is a testvéremmel, mindent meg tudunk majd beszélni, és mindenben meg tudunk egyezni, esetleg kisebb nagyobb veszekedések árán. Szeretném, ha a végén mindig jóban lennénk.

Hegedűs Hajnalka, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

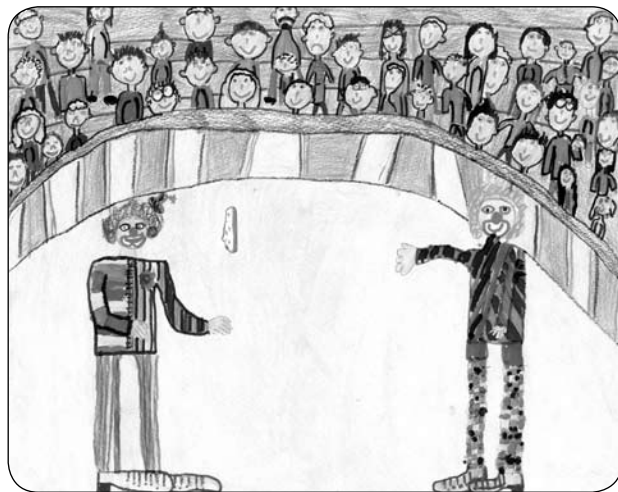

Szerintem egy jó családban az a fontos, hogy a család tagjai milyen megértőek, összetartóak. Vannak olyan családok, amelyekben az a megszokott, hogy amikor hazaérnek, köszönnek egymásnak, és elmennek a „dolgukat” csinálni. Vannak azonban olyan családok is, amelyek majdnem egész nap együtt vannak. Most mind a kettő családról elmondok egy-egy példát.

A rossz család úgy működik, hogy amikor a gyerek hazaér az iskolából, vacsorázik a szüleivel, és elvonul a szobájába. Azt mondja, hogy 30 perc múlva jön vissza, csak megnézi, hogy milyen új képek vannak fenn a barátja oldalán. Közben 4 óra múlva jön ki. Van azonban olyan is (nem csak a gyerekek), aki 10 órakor úgy tesz, mintha elmenne aludni, de közben amint meghallja, hogy a többi családtag aludni megy, felkel, odamegy a számítógéphez, és reggelig ott ül. Na, ez egy pár példa a rossz családról. Nem szeretném tovább sorolni, inkább rátérek a jó családra. A jó család összetartó. Amikor a gyermek hazaér az iskolából tényleg 30 percet ül a számítógép előtt. Ha a szülei megkérik valamire, azonnal megcsinálja. Nem mondja azt, hogy „Jól van, majd megcsinálom.” Amikor a szülei kimennek az udvarra, vagy a kertbe, a gyermeknek utánuk kellene mennie, hogy segítsen, anélkül, hogy szólának neki. A jó család megértő, bármilyen nehéz helyzetben van. Mindig segítenek egymásnak.

Ha a ti családod is rossz család, akkor gyorsan tegyetek valamit ellene, amíg nincs túl késő!

Holló Ervin, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Cservenák Ákos topolyai tanuló rajza

Az én padtársam

*Az én padtársam, nem is vitás,
Erősebb, mint bárki más.*

*Dominik az ő neve,
Félelmetesebb nem is lehetne.*

*Hangja erős, harsány,
Mindenki hallja, merre jár.*

*A kulcs a nyakában mindig csörög,
Azzal ijesztgeti az ördögöt.*

*Íme, ő az én padtársam,
Sportbarátom, edzőtársam.*

Smit Erik, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Kisoroszi tábor

Mint minden évben, az idén is megszervezték Kisoroszon a kézműves tábort.

Tordáról, Tóbáról, Magyarcsernyéről, Magyarországról és még sok más helyről érkeztek diákok a táborba. Az idén 104-en voltunk. Kicsit kevesebben, mint tavaly. Július 28-án kezdődött el a tábor, és augusztus 1-jéig tartott. Minden nap voltak foglalkozások, minden osztálynak külön feladta volt, hogy mit kellett csinálnia. Nemezeltünk, varrtunk, fát faragtunk, gyöngyöt fűztünk. Az első nap válogatták ki a csapatokat. A segítők, felügyelők voltak a csapatvezetők. Minden csapatvezető mesecímet húzott, s ez lett a csapat neve. Nekünk a Hófehérke és a hét törpe jutott. Nagyon jó csapatba kerültem az idén is. Minden nap voltak csapatjátékok. A játékokkal pontokat lehetett szerezni, és akinek a legtöbb volt, az lett az első! Este pedig más falvakból jöttek fellépők, akik kultúrműsorral szerepeltek. Egyik nap a tordai táncosok jöttek, másik napokon színészek, zenészek, bábszínházások. Nagyon érdekes volt minden program. Minden nap jól telt el, új barátokat szereztünk, játszottunk, szórakoztunk.

Remélem, jövőre is eljutok a táborba, mert nagyon tetszett az idei év is.

Szabó Judit, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Őszi vers

*Eljött a nap, amelyre vártunk,
Délután az avarban ugráltunk.
Lehullott az első falevél,
Érezzük, hogy közeledik a tél.*

*Gesztenye, dió és még megannyi jó...
Ha sétálsz, a levelek susognak,
Sünik az eresz alatt csoszognak.*

*A levegő lehül,
Minden madár elrepül.
Pista, Dóri, Emese,
Itt van az ősz, nincs mese!*

Német Dániel, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A nyár legszebb napja

Gyönyörű júliusi napra ébredtem. El is határoztam, hogy horgászni megyek a barátommal.

A hátamra vettem a horgászfelszerelést, és már otthon sem voltam. Útközben csatlakozott hozzám a barátom. Amikor megérkeztünk a vízpartra, kukoricát dobáltunk be a vízbe, hogy beetessük a halakat. Összeszereltük a horgászbotokat, kukacot és gilisztát raktunk a horgokra. Amint a csalimat bedobtam, hirtelen rángatózni kezdett az úszó, mindjárt el is kezdtem húzni. Húztam, húztam és csak húztam, és amikor kihúztam, egy szép méretes ponty volt rajta. Nagy volt az öröm, mindjárt a haltartóba tettem, de mire beletettem, már a másik horgot is kóstolgtatta valami. Aznap olyan sok halat fogtunk, hogy nem győztük leszedni őket a horgokról. Késő délután fél zsák hallal tértem haza. A szüleim megdicsértek, hogy ügyes voltam. Vacsorára apukám halászlét főzött, anyukám pedig panírozott halat sütött.

Számomra ez a nap volt a nyár legszebb napja, mert sok halat fogtam.

Molnár Roky, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Évről évre az a legnagyobb öröm, amikor szeptember derekán megérkeznek az első küldemények. Nem csak tömegével küldetek munkáitokból, hanem színvonalas alkotások is vannak közöttük. A fő téma természetesen a nyár volt, de itt-ott az iskolakezdés is beleszólt a témák közé. Ez válogatásunkból is kiderül.

A következő helyekről érkezett postai küldemény:

Miloje Čiplić iskola, Törökbecse: Ivánovity Lívía, 5. osztály,

Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye: Svarc Nikoletta, Bálint Ivona, Nagy Nikoletta, Vladuc Kristóf, Hanyic Alisza, Német Valentin, 5. osztály; Samu Emese, Vajda Lívía, Orosz Nikolett, Bacsik Réka, Márton Ida, Apró Flórián, Fazekas Róbert, 6. osztály; Kiss Annamária, Megyeri Milica, 7. osztály; Fazekas Anasztázia, Bicók Lea, Szabó Judit, Vladuc Gergely, Oláh Anita, Megyeri Anna, Kiss Zsanett, 8. osztály,

J. J. Zmaj iskola, Szabadka: Köteles Éva, 4. c, Vucelic Vanja, Ihász Lilla

Sever Đurkić iskola, Óbecse: Kovács Lídia, Lasztovics Anett, Odri Lúcia, 5. osztály; Komáromi Balázs Levente, Beretka Karina, Molnár Roky, Flais Andrea, 6. osztály,

Hunyadi János iskola, Csantavér: Blinka Dévid, Kozma Szabolcs, Ökrös Dániel, Farkas Lara, Német Kristóf, Sinkovics Olivér, Holló Dávid, 5. osztály; és Vörös Júlia, Tóth Tamás, Petrovity Ádám, 6. osztály,

Petőfi Sándor iskola, Óbecse: Kisutcai Szilárd, 7. osztály, Bedleg Márton, 6. osztály.

Szilárd munkája kivételesen a 3. oldalra került, reméljük, ezzel is bátorítunk benneteket a versírásra.

Irodalmi alkotásaitok mellett rajzaitokra is számítunk!

Nagy Magdolna

Cserkész tábor

Az idén volt alkalmam egy igazi cserkész táborba ellátogatni, mivel a nagyapám meghívták, hogy mutassa be a kovácmesterséget, s engem és az unokatestvéreimet is elvitt.

Augusztus 6-án a nagyapám előkészítette a szükséges szerszámokat, a patkó és egyebek készítéséhez. Zoltán atya, a cserkész tábor vezetője eljött értünk, és elvitt bennünket a táborba, amit az idén Kishegyesen szerveztek meg. Az időjárás nem kedvezett a táborozóknak, az oda vezető út nagyon sárosnak bizonyult, mivel a tábor helyszíne egy tanya volt. Amikor odaértünk, étellel és itallal kínáltak bennünket. Majd a nagyapám berendezte a kovácműhelyt, és közben elmesélte a többi gyerekeknek a mesterség eredetét és folyamatát. Miután a tűzhely elérte a megfelelő hőmérsékletet, a nagyapám nekilátott a vasat hevíteni. Amikor a vas már izzott, a nagyapám megmutatta, hogyan művelik meg a vasat. A gyerekek is részt vehettek a munkában, amit nagyon élveztek. A vasból patkók, ácskapocs és még sok különböző tárgy készült el. A táborban rengeteg sátor volt, és nem volt semmi elektronikai felszerelés. Esténként tábor tüzeket gyújtottak, a tűz körül pedig a gyerekek szórakozhattak és táncolhattak.

Mivel csak két napig voltam, nem tudom megítélni, hogy tetszett-e vagy nem, de inkább jónak bizonyult. Bár a sok szűnyog engem egy újabb látogatástól megfélemlített.

**Vladuc Gergely, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

A csíkos hátú kismalac

A mozdony azt mondta: Psiu-psi. Nagy, fehér gőzszárnyakat eregetett. Azt hittem, mindjárt elszállunk. Ám nem szálltunk, csak eldőcögöttünk.

A kocsi egyre kotyogott. Kat-kat, u-ta-zunk. Kat-kat, u-ta-zunk. Meg azt is mondta: Ma-ri-ka. Ma-ri-ka. Mert engem Marikának hívnak. Végül azt mondta: Meg-ér-kez-tünk.

És csakugyan megérkeztünk.

Az autóbusz már ott várakozott a vasútállomás másik oldalán. Amíg állt, azt mondta: Brrr... brrr... brrr. Ám amikor elindult, összeviszsa beszélt. Nem volt semmi értelme.

Nénik és bácsik szálltak fel, másfajta nénik és bácsik, mint odahaza Budapesten. A bácsiknak bajszuk volt, a néniknek fejkendőjük, s a szájuk nem volt piros, hanem csak olyan, mint az enyém. Nagy kosarakat meg puttonyokat cipeltek. Az egyik puttonyba éppen beleláttam, odatették mellém a földre. Kék babos vászonnal volt letakarva, és minden zökkenőnél azt mondta: Kotkot. Mögöttem a kosár ráfelelt: Sáp-sáp.

Aztán leszálltunk.

Egy kis ösvényen felfelé mentünk az erdőszélig. Anyu vitte a nagytáskát, én a kosarat. Bizony nem volt könnyű.

Az erdőszélen állt a ház. Szép, nagy ház volt, de nem kőből, egymásra fektetett fatörzsek-ből csinálták. Nénik és bácsik szaladtak elénk, s ahogy már szokták, mindenfélét beszéltek. Volt ott egy bácsi, tetőtől talpig zöld ruhában, még a kalapja is zöld volt, s hátul valami sörte ült rajta, olyasformán, mintha apa borotvaecsetjét tűzte volna oda.

A bácsinak puszka lógott a vállán, s ezért mindjárt tudtam, hogy ő az erdőszéi bácsi. Egy néni odajött hozzám.

– Hát téged hogy hívnak? – kérdezte.

Megmondtam, de kicsit húzódozva, mert mindig ezt kérdezik. Akkor azt mondja:

– A szemed miért olyan kormos? Mért nem mosod?

S mosolygott hozzá, de olyan kedvesen, hogy nekem nevetnem kellett. Láttam ám, hogy neki is nagy fekete szeme van, meg a haja, mint a szurok.

– A néni mért nem mossa a szemét? – kérdeztem. Elkacagta magát erre, s megölelt.

– No, nézzétek a kislányt! Vigyázz, Marika – fenyegetett meg a mutatóujjával –, lefestem a te kormos szemedet, s majd ha nagy leszel, akkor is látni fogod, hogy sose mostad.

Egy nagy-nagy füzetféle volt a bal kezében, s mutatta, hogy abba festeget.

Egy kislány meg egy kislány jött aztán oda, és csak bámultak rám.

– Marika, menj, játsszatok – mondta anyukám, és elvette tőlem a kosarat.

Elmentem velük. Azt hittem, homokozni hívnak, mert mi odahaza Julikával mindig homokozunk. De itt nem volt homok, se hinta, csak erdő. Még a házat is körülvevették a fák.

– Tudsz papírcsónakot csinálni? – kérdezte Jani, a kislány.

– Nem tudok.

– Majd megtanulod, csak gyere.

A fák között, nem messze egy kis patak folydogált. Odamentünk a partjára. Már álldogált ott három fiú, s csónakot eregettek. Újságpapírból hajtogatják a csónakot, meg kéményes gőzhajót is, szépen úsztak a vízen.

Bözsivel – úgy hívták a másik kislányt – mi is csináltunk egy csónakot. Még utast is tettünk bele, egy cserebogarat. A cserebogár útközben mászkálni kezdett, majd felborította a hajónkat, s aztán egyszerre csak hopp, elszállt.

– No, ez elment – mondta Jani. S ezen nevetni kellett. Akkor valami a bokorban megzörrent mögöttünk. Meg nyűszített is egy picikét, azt mondta: liiii...

A fiúk felugrottak, mi van ott. Csak nem sündisznó?

Ki is futott onnan egy kis állat, s bebújt a másik bokorba.

– Fogjuk meg!

Jani mindjárt magyarázta, hogy mi, lányok, maradunk itt, ők majd fiúk hárman megkerülik a bokrot. De el ne szalasszuk ám, ha menekül!

Felálltunk szépen, Jani megzörgette a bokrot, ki is szaladt a kis állat Bözsi meg Jani között.

– Hiszen ez egy kismalac! – kiáltották. – Hogy kerül ide az erdőbe?

– Tán elhagyta az anyja.

– De a konda nem jár erre!

– Fogjuk meg, fogjuk meg!

No, a fiúk haditanácsa szerint, szép lassan körülálltuk megint a malacka új búvóhelyét. Jani, Pisti túloldalt zörgettek a bokrot, mi meg többiek ott guggoltunk az aljában kitárt karral.

Ám hiába zörögtek, meg csapkodták a gallyakat, nem mozdult semmi.

– Á, nincs ez már itt – mondta a harmadik fiú, akinek még nem tudtam a nevét.

– Itt kell, hogy legyen! – mondta Jani, és lehalsalva egy bottal ütögette a bokor tövét.

Most sem mozdult semmi.

Igen, de látom én, hogy egy kedves kis malacka hátrál kifelé a sűrű gallyak között éppen az orrom előtt. Kinyúltam, s két kézzel elkaptam.

Nagyot visított, hogy uiiii! Majd elejtettem ijedtemben.

– Megvan! Megvan! – volt nagy rikoltozás.

Jaj, de ijedt kis malacka volt, nyűszített, rúgkapált kétségbeesésében. Csak akkor nyugodott meg, mikor egészen magamhoz öleltem. Akkor meg bekapta a hüvelykujjamat a fogatlan kis

szájába, és azt szopogatta.

Szóltam Bözsinek:

– Nézd csak, mit csinál!

– Hiszen éhes szegény – mondta Bözsi. – Meg kell etetni.

– Adjunk neki tejet. – Bözsi nevetett.

– Nem tud ez még inni.

Fogtuk a malackát, dehogadtuk oda a fiúknak, s beszaladtunk vele a konyhába. Nem volt ott senki, mert Bözsi mamája éppen anyukámnak mutogatta a konyhakertet. Velük volt a rajzoló néni meg a vadász bácsi is.

– Nem baj – mondta Bözsi –, tudom én, hogy édesanyám hogy csinálja. Szokta ő is szoptatni a kismalacokat.

Hozott a kamrából egy cuclit, beleöntött egy kis tejet, s odakínálta a malackának.

– No, igyál, kis Fáni – mondta neki.

– Fáni? – kérdeztem.

– Hívjuk Fáninak, jó?

– Jó.

Fáni jóízűen kortyolgatott, egykettőre kiürítette a cuclit.

Bözsi fogta s újratöltötte. Én addig leültem egy kis zsámolyra, s ölembé vettem a malackát. Piros babos szoknya volt rajtam, a legkedvesebb szoknyám. Úgy látszik, tetszett a kis Fáninak is, mert úgy belefúrta magát, alig látszott ki belőle.

Fáni éppen a második cuclit szopogatta, amikor visszatért az anyukám, s vele a néni meg az erdőszéi bácsi.

– Hát ez meg hogy kerül ide? – bámult rám az erdőszéi bácsi. Úgy nézett, mint aki sosem látott még kismalacot.

– Fogtuk az erdőszélen.

A fiúk mindjárt magyarázni kezdték, hogy így meg úgy körülkerítettük a bokrot, mert hát a fiúk már ilyenek. Közben Fáni jóízűen kortyolgatott az ölemben. A babos szoknya ráncai közül csak a feje meg a háta látszott ki.

– De hiszen ez egy kis vadmalac! – kiáltotta az erdőszéi bácsi. – Egy vadmalac, azért csíkos a háta.

S csakugyan: Fáni hátán ujjnyi széles, barna csíkok húzódtak végig.

– Dehogya vad, szelíd! – mondtam én. – Egészen belebújt az ölembé.

Mindenki kinevetett engem, pedig Fánika csakugyan szelíd volt, még ha vaddisznó volt is az anyja.

– Maradj csak úgy egy kicsikét – mondta a rajzoló néni, s láttam, hogy előveszi azt a füzetet, s már fut is jobbra-balra a ceruzája a papíron.

Egykettőre elkészült a rajz.

Ott volt rajta a kis vaddisznó cuclival az ölemben, és persze ott vagyok rajta én is. A szemem persze kormos rajta, hű, de milyen kormos szemet csinált nekem az a néni! Pedig tudhatta, mosom én minden reggel!

Lengyel Balázs meséje

Gion Nándor

A Félfülű Ember

A fiú a borbélyműhelyben csak a kikeményített, fehér köpenyt szerette. Délután magára vette a köpenyt, beült a forgószékre és egy tányérből szappanbuborékokat fújt a tükör felé. A tányérba Bis márkájú mosogatólét öntött, vízzel fölhígította, és ebből a habzó lötyből szalmaszálon fújta a szappanbuborékokat egyenesen a tükörnek. A kis, átlátszó gömbök szétpattantak a fényes tükörfalon, szabályos, kerek, nedves foltok maradtak utánuk, a foltok gyorsan megszáradtak, mocskosakká váltak, és lassanként megvakították a hatalmas tükört. A fiú remélte, hogy nem tér be senki borotválkozni, jól érezte magát egyedül a majdnem bokáig érő kikeményített fehér köpenyben, kényelmesen elfeküdt a forgószékre, és a szalmaszálat csak akkor tette le, ha kint a ház előtt megcsikordult az ártézi kút.

Régi, kerekcsűrt ártézi kút állt a ház előtt, ha vizet húztak belőle, éles, idegesítő csikorgása behallatszott a borbélyműhelybe, a fiú lehunyta szemmel várta, hogy megálljon az átkozott, csikorgó kerék, akkor ismét szappanbuborékokat fújt a tükör felé. Majdnem biztos volt benne, hogy senki sem fog betérni borotválkozni, nyálkás, esős idő volt, és egyébként is az emberek a kukoricaföldeken voltak, kellett az emberek a kukoricatöréshez, jól fizették őket, mivel a gépek nem mehettek az átázott, puha földekre.

Legfeljebb a Félfülű Ember, ha betér, ő nem megy kukoricát törni, neki van pénze, nagy nyugdíjat kap, és minden délután eljár borotválkozni és elolvassa az újságokat, az ablakon

át figyel a kútra járó embereket, amíg megjelenik özvegy Nagy Istvánné, és akkor csendesen megjegyzi, hogy a fehér hajú öregasszony még mindig jól tartja magát, még mindig egyenes háttal jár. Túl sokszor elmondta már ezt, a többi vendég titokban röhögött rajta. A fiú viszont kedvelte a Félfülű Embert: udvarias öregember, a bal fülcimpája csonka, csúnya forradás éktelenkedik a szeme alatt, és ettől olyan az arca, mint egy megvénült, szomorú kutyaé; és mindig csendesen, udvariasan beszélt, még a fiút is magázta.

Legfeljebb a Félfülű Ember, ha betér, gondolta a fiú, és rendületlenül fújta a szappanbuborékokat, teljesen bemocskolta a tükört, mire megjelent a Félfülű Ember. Halkan köszönt, esernyőjét a sarokba állította, felöltőjét felakasztotta a fogasra, közben a fiú megtisztította a tükör közepét.

– Tényleg elment kukoricát törni? – kérdezte a Félfülű Ember.

– El – mondta a fiú. – Húszezret kap naponta meg koszt-kvartélyt. Rendes ágyban alhat a birtokon is, és nem zaklatja semmiféle ellenőr.

– Furcsa ember a maga apja – mondta a Félfülű Ember.

A fiú vállat vont:

– Nem szereti a fehér köpenyt. Az ellenőr meg tudja ezt, és ha pénzre van szüksége, csak beállít és megbünteti.

– Volt, amikor csak figyelmeztette, hogy vegye fel a köpenyt.

– Mostanában mindig megbüntette. Négy nap egymás után. Négyezer ötezer dinárral. Ennyit egy nap alatt megkeres kukoricatöréssel az apám.

– Maga meg tud borotválni? – kérdezte a Félfülű Ember.

– Persze – mondta a fiú. – Borotválni már tudok.

Habot vert, bepamacsolta a Félfülű Ember arcát, aztán lassan, vigyázva borotválta. Kétszer-háromszor szünetet tartott, amikor kint a ház előtt vizet húztak a kútból.

– Maga mindig összerenzen, ha megcsikordul a kút – mondta a Félfülű Ember.

– Utálok ezt a kutat – mondta a fiú. – Vagy százszor megolajoztam már, de nem ér semmit, továbbra is csikorog.

– Még a Szőnyi boltos csinált vele valamit – mondta a Félfülű Ember. – Régen szatócsüzlet volt itt a borbélyműhely helyén.

– Tudom – mondta a fiú.

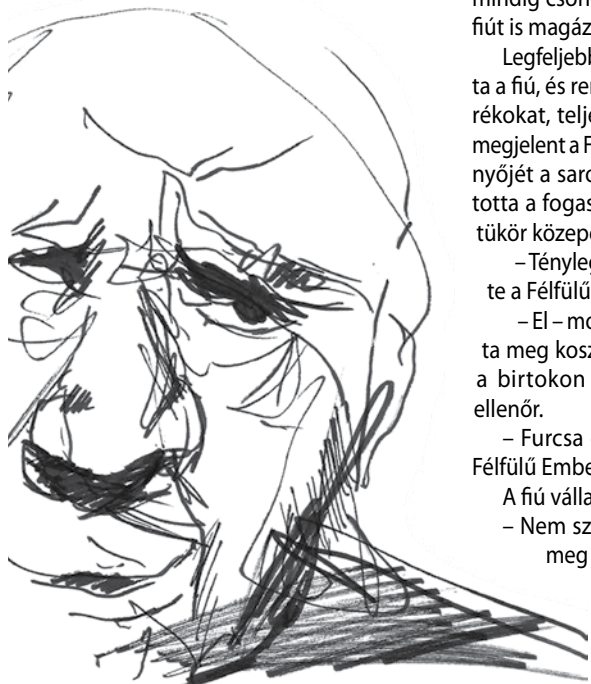
– Ravasz ember volt az a Szőnyi. Amint megcsikordult a kút, szaladt ki, és beszélgetni kezdett az emberekkel, invitálta őket a boltba. Hosszú kóvályú is volt a kútnál, a parasztoi itt itatták a lovaikat, amikor jöttek haza a földekről.

– Csinálhatnának már ide egy új ártézi kút – mondta dühösen a fiú.

A Félfülű Ember oldalra hajolt, a tükör mellett kinézett az utcára.

– Miért nem lakatolja le a kutat, ha annyira idegesíti? – kérdezte.

– Nem értem – mondta a fiú.

– Szerezzen egy láncot és egy lakatot, és zárja le a kutat.

– Legalább négy utcából ide járnak vízért – mondta a fiú. – Kitekernék a nyakamat, ha lezárnám a kutat.

– Éjszaka zárja le. Ezek a jámbor emberek majd azt hiszik, hivatalos utasításra zárták le a kutat, és szépen eljárnak máshova vízért.

– Nem biztos – dűnyögte a fiú, és megmosta a Félfülű Ember arcát. – Meg aztán nincs is itthon lakatunk.

A Félfülű Ember áttelepedett a fal melletti padra, az újságokat kezdte lapozni, és időnként kinézett a régi ártézi kútra. A fiú visszaült a forgószékre, ismét maga elé húzta a tányért, és a szalmaszállal szappanbuborékokat fújt a tükörre. A tükör közepét célozta, azt a részt, melyet borotválkozás előtt megtisztított.

– Terike még mindig egyenes háttal jár – mondta egyszer csak a Félfülű Ember.

– Kicsoda? – kérdezte a fiú, és ő is kinézett az ablakon. Hangosan elnevette magát.

– Özvegy Nagy Istvánné – mondta gyorsan a Félfülű Ember, és elpirult.

A fiú abbahagyta a nevetést, még sohasem látott öregembert elpirulni.

– Nem értem – mondta zavartan a Félfülű Ember – nem értem, miért nevezi mindenki özvegy Nagy Istvánnénak. Olyan hivatalosan hangzik. Pedig itt élte le az életét, mindenki nagyon jól ismeri.

– Mindenki így nevezi, ha beszélnek róla – mondta a fiú.

– Özvegy Nagy Istvánné – dohogott csöndesen a Félfülű Ember. – Nagy István különben is szemét ember volt.

– Jókedvű öregember volt – mondta a fiú. – Mindenkiel viccelődött. A gyerekek is szerették. Megtanította őket a néma beszédre.

– Bohóc volt! – mondta a Félfülű Ember. – Egész életében bohóc volt, méghozzá gyáva bohóc. Vicceket mesélt, komédiázott, de közben szerzett magának egy hosszú csövű forgópisztolyt. Akkor pisztolyt, hogy a falat is átlőtte volna. Persze, hogy nevettek a viccein az emberek, amikor tudták, hogy forgópisztolya van. Próbáltak volna nem nevetni. Hallottam, hogy különösen a háború után mutogatta gyakran a forgópisztolyát. Háború után, amikor az emberek igazán elégük volt a fegyverekből, és féltek, mint a patkányok. Persze hogy nevettek a viccein.

– Nem tudom – mondta tanácstalanul a fiú.

– A gyerekek nagyon szerették.

– Én megmondtam a szemébe is Nagy Istvánnak – folytatta a Félfülű Ember. Lehajította fejét, az újságot nézte, mintha onnan olvasna. – Egyszer, amikor a Szőnyi-bolt volt itt, meg a nagy kovályú is itt volt a kútnál. Szekéren jöttek haza a földekről Nagy Istvánék, és megálltak megitatni a lovakat. Nagy István ült a bakon, mellette meg a süketnéma Hugyik Pali, a Kuka Pali. Az volt a legjobb barátja, a Kuka Pali. Terike hátul

ült, nagyon szép fiatalasszony volt. Én itt söröztem a bolt előtt, többen is álltunk itt, szombat este volt. Akkor megmondtam Nagy Istvánnak, hogy rongy embernek tartom, szemét embernek, gyáva bohócnak... mindent mondtam neki. Ő meg csak ült a szekéren, és vigyorgott kínjában, mert nem volt nála a forgópisztolya, nem mert leszállni a szekérről. A Kuka Pali, az nekem jött volna, de nem tudta, miről van szó, kapkodta a fejét, de Nagy István órá is csak vigyorgott.

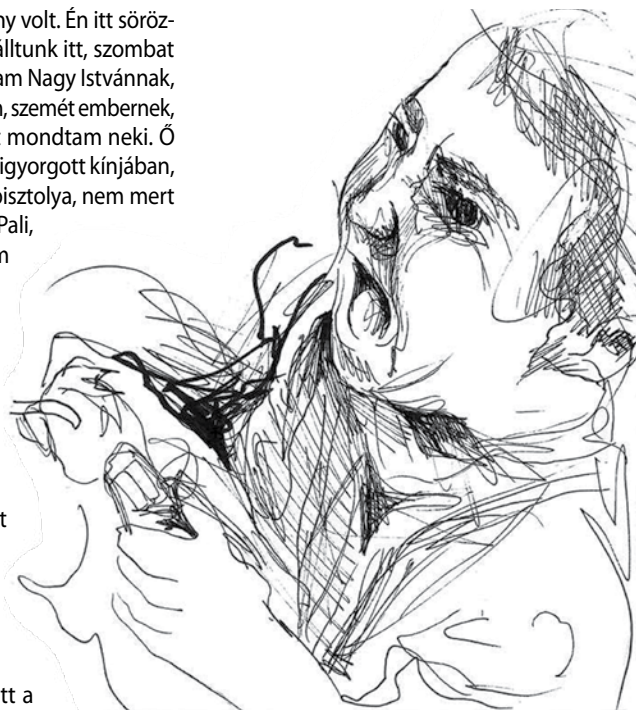
– Jókedvű öregember volt. Különösen a gyerekek szerették – mondta ismét a fiú. Kínosan érezte magát, a Félfülű Ember sohasem szokott ilyen sokat beszélni.

– Aztán előttem állt a Terike – mondta a Félfülű Ember, és szomorúan ingatta a fejét. – Nem vettem észre, hogy leugrott a szekérről, azt sem vettem észre, hogy kikapta kezemből a sörösüveget. Csak hallottam, hogy összetörik az üveg. Terike a kővályú széléhez csapta, mint ahogyan azt az amerikai filmekben lehet látni. Az üveg nyaka a kezében maradt, és az arcomba vágott vele. Mint az amerikai filmekben. Pedig Terike talán sohasem látott amerikai filmet. Akkor még biztosan nem. Kis híján kiszúrta a szememet – mutatta a szeme alatti csúnya forradást.

– A füle is akkor...? – kérdezte a fiú.

– Nem – mondta a Félfülű Ember, és megint elpirult. – Lefogták Terikét. A Tiszta Sanyi és a Bakos. Különben megnyomoríthatott volna. Egy Nagy István miatt.

– Özvegy Nagy Istvánné... – kérdezte volna a fiú, de a Félfülű Ember csak mondta a magáét.

– Attól kezdve vagy fél évig egy fenyőágot dobtam az udvarukba. Pedig nem volt könnyű fenyőágot szerezni.

– Miért a fenyőág? – kérdezte értetlenül a fiú.

– Terike szereti a fenyőillatot. Az égő fenyő illatát. Már gyerekkorában is imádta az égő fenyő illatát. Alig várta, hogy leszedjék a karácsonyfát, és hogy elégethesse. Vagy fél évig hordtam neki a fenyőfaágakat. Utána aztán kimentem Kanadába.

A Félfülű Ember felállt, magára vette a felöltőjét, és a belső zsebéből egy kis fenyőágot húzott elő. Átnyújtotta a fiúnak.

– Ha besötétedik, dobja be özvegy Nagy Istvánné udvarába. Megteszi?

Kedves Olvasó Tanulók!

Gion Nándor 1975-ben írta ezt a frappáns, csattanóval záródó novellát. Ezt jelentette meg a szenttamási Gion Nándor Emlékház a Prometej Kiadó gondozásában – egy nagyon szépen kivitelezett, illusztrált, kétnyelvű kötetben (Nándor Gion: **Jednouhi čovek**. Prevela s mađarskog: Nataša Pivnički. Glavn. i odg. urednik: Hargita Horvat Futo.) A Gion Ház ugyanis nemcsak novella-, hanem (a Szenttamási Önkormányzat támogatásával) fordítói pályázatot is hirdet minden évben, amelynek célja Gion Nándor műveinek megjelenítése szerb nyelven.

Az elmúlt évi nyertes pályamű látott napvilágot – az eredeti magyar szöveg mellett – itt bemutatott kötetünkben, amelynek előszavát Draginja Ramadanski írta, fedőlapját Kiss Natália tervezte, az illusztrációk Iván Violetta munkái.

A hetedikes olvasókönyvetekben szerepel Gion Nándor **Virágos Katona** című regényének részlete. Próbálkozzatok meg egy bekezdésének átültetésével bármely általatok ismert és beszélt nyelvre, szerbre, angolra, oroszra, németre, etc. Ígérem, hogy találok hozzá szakembereket, akik értékeli munkáitokat, s az arra érdemeseket könyvcsomaggal jutalmazzuk. Várom munkáitokat! Egy egészen rövid, néhány sornyi bekezdés is elegendő lesz.

Jó munkát!

Bence Erika

A Varázsló neve

Fgy új, mégis régi történet. *Lyman Frank Baum* meseregénye 1900-ban jelent meg, világhírű filmadaptációját pedig 1939-ben mutatták be a mozik. Ez volt az **Óz, a csodák csodája** film, amely azóta örökzöldé vált, és híressé tette az akkor tizenhét éves *Judy Garlandot*, aki Dorothy-t alakította.

A történet különlegessége, hogy Ózt általában a Varázslóként emlegetik. A film eredeti címe is ez: **The Wizard of Oz**. Az pedig, hogy miért ez a neve, csak a második Óz-könyvben, az 1904-ben megjelent **The Marvelous Land of Oz (Óz csodálatos földje)** című műből derül ki. A Varázsló neve valójában Oscar Zoroaster Phadrig Isaac Norman Henkel Emmanuel Ambrose Diggs, azaz O.Z.P.I.N.H.E.A.D. Mivel azonban a rövidítés tartalmazza a „pinhead” szót, ami eredetileg gombostűfejet jelent, szlengben pedig nem éppen pozitív kicsengésű, így szimplán Óz-ra rövidítették.

Az eredeti mű közgazdasági vonatkozású meseként született. Az Egyesült Államokban ekkor folyt a vita az arany alapú fizetőeszköz lecseréléséről. A rendelkezésre álló arany mennyisége ugyanis már nem volt képes fedezni a gazdaság csereeszközének mennyiségét. Óz nem más, mint az uncia (oz), azaz súlymérték, a sárgatéglás út pedig az aranyrudak, amelyek már nem vezetnek sehová, csak egy látszatvilágba, ahol egy hatalom nélküli „varázsló” él. Akik hozzá fordultak, mindennel rendelkeznek, amire szükségük van, hisz a kalandok során bebizonyították, hogy van szívük, bátorságuk és eszük.

Akárhogy is, több generáció gyermekkorának egyik legmeghatározóbb művéről van szó, amely rengeteg adaptációt élt meg. Tavaly mutatták be az **Óz, a hatalmas** című fantasztikus kalandfilmet, amely a híres varázsló fiatal éveit taglalja. Ezúttal viszont Dorothy kalandjai

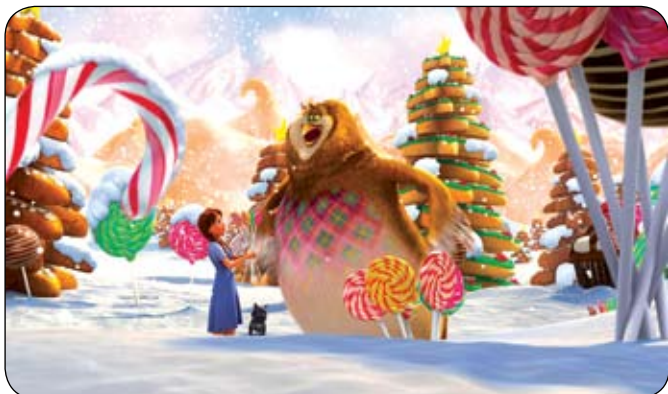
folytatódnak a **Visszatérés Óz birodalmába** című animációs filmben, amely révén az eredeti történet utáni időkbe csöppenhetünk, amikor a Madárijesztő gondolkodik, a Bádögember érez és az Oroszlán bátor.

Az animációs film története szerint Dorothy épp csak hazatért varázslatos utazásáról Óz földjéről, máris új kalandokra invitálják a szívárványon túlról. A tornádó utáni napon a kansasi hajnalban egy gyönyörű és mágikus szívárványon keresztül régi jó barátja, Madárijesztő hívja segítségül a kislányt. Dorothy ölébe kapja Totót, és azonnal útra kel a szívárvánnyal. Óz földjén ugyanis gyorsabban telik az idő, így lakói ismét nagy bajba kerültek. A gonosz nyugati boszorkány testvére, a kőmönfont Udvari Bolond, teljes hatalomátvitelre készül. Területeken áthaladva készül végrehajtani ördögi tervét: foglyul ejteni a birodalmak vezetőit, és teljes sötétségbe borítani Óz szeretett és kedves földjét. Még Glinda, a jóságos északi boszorkány, a béke őrzője sem képes legyőzni az Udvari Bolond ördögi erejét. Dorothy az egyetlen reményük. Már megint. Hiszen, aki egyszer már legyőzte a gonosz nyugati boszorkányt, biztos képes lesz elbánni az öccsével is.

Az alkotás rendezői Daniel St. Pierre és Will Finn. Szereplők: Lea Michel (Dorothy hangja), Dan Aykroyd (Madárijesztő hangja), James Belushi (Oroszlán hangja), Kelsey Grammer (Bádögember hangja), Hugh Dancy (Pille tábornagy hangja), Megan Hilty (Porcelánka hangja), Oliver Platt (IQ hangja), Martin Short (Bolond hangja), Patrick Stewart (Tugg hangja), Bernadette Peters (Glinda hangja).

Ami a magyar szinkronhangokat illeti, bármennyire is stílusos lenne, Oroszlán Szonja, nem az Oroszlán magyar hangját adja, hanem Dorothyét. Rajta kívül Schnell Ádám, Schneider Zoltán, Csankó Zoltán, Kautzky Armand, Zakariás Éva, Kerekes József és Rajkai Zoltán hallhatók a filmben.

Összeállította: L. M.

Szeret írni és énekelni

Cara Delevingne huszonkét éves modell, aki úgy gondolta, más területeken is kipróbálja magát. Egyik szenvedélye az írás, így önéletrajzi ihletésű történet megírásához fogott. Mint mondta, ez a könyv nem arról fog szólni, hogyan vált híressé, nem is lesz ún. „sztárregény”. Nem az a célja, hogy arról írjon, hogyan tört be a divatszakmába, inkább korábbi életéről, spontán, játékos, vicces formában. Elmondása szerint a könyve a furcsa gondolatok és anekdoták gyűjteménye lesz. Cara azonban nemcsak az írásba vágott bele. Létezik még egy szenvedélye, az pedig a zene. Nemrég Lenny Kravitz lányával, Zoéval lépett színpadra New Yorkban, de énekelt már Taylor Swifttel és Ed Sheerannal is.

Gwen Stefani és Pharrell Williams

Gwen Stefani 2006-os *The Sweet Escape* című albuma óta nem adott ki új lemezt, ezért épp ideje volt, hogy újra stúdióba vonuljon. Az énekesnő nemrég azt is bejelentette, hogy Pharrell Williamsszel közösen készíti zeneszámainak, így nagyok az elvárások az új albumot illetően. Pharrell még szűkszavú, de azt ígéri, nem okoznak csalódást, és nagy energiákat mozgatnak meg. Az énekes az utóbbi időszakban nagy sikereket könyvelhetett el, és azok a sztárok is a figyelem középpontjába kerültek, akikkel együttműködött, például Robin Thicke és Miley Cyrus.

Sikertelen divatbemutató

Ahogy több énekesnő, Rita Ora is arra gondolt, belevág a divatszakmába, méghozzá saját tervezésű ruhákkal. Nemrég egy londoni divatbemutatót vett részt, amelyen a saját maga által tervezett edzőszerkóban jelent meg. A bemutató azonban nem sikerült valami jól, mivel az énekesnőn nemes egyszerűséggel szétrepedt a nadrág, ráadásul pont a fenekénél. Akik látták az esetet, kínosnak ítélték meg. Nehéz a potenciális vásárlókat egy olyan ruhadarabban lelkesíteni, amely a megálmódján is elszakad. Tulajdonképpen csak elengedett a varrás, de ez mindenképpen levon a minőségéből. Az ilyen esetek azonban gyorsan feledésbe merülnek, így valószínűleg Rita Ora edzőszerkója mégis népszerű lesz.

Megbosszulja a kutyáját

Keanu Reeves-t egy ideje elkerülik a jó szerepek. Korábban népszerű filmekben szerepelt, majd szünetet tartott, és azóta nem igazán sikerült visszarobbannia a filmiparba. A tavaly megjelent *47 Ronin* is inkább bukásnak könyvelték el a filmszakemberek. Keanu Reeves azonban egyelőre nem adja fel, az idén új filmmel hozakodik elő, a *John Wick*-kel. A történet szerint betörők ölik meg a címszereplő kiskutyáját, amelyet ajándékba kapott a feleségétől, aki később elhunyt. Johnnál itt betelik a pohár, úgyhogy előszedi múltbeli énjét. Mint kiderül, nem egy szürke átlagember, hanem sötét figura, aki még a kamrában a befőttes üvegek mögött is kézi ágyúkat rejteget. Nincsenek nagy elvárások a filmet illetően, de attól még lehet jó.

Már negyven kilométert megtett az Opportunity a Marson

A vörös bolygón tíz évvel ezelőtt leszállt marsjáró immár 25 mérföldet, azaz 40 kilométert megtett a Marson, rekordot döntve ezzel a teljesítménnyel: az Opportunity hagyta maga mögött a legnagyobb távot egy idegen égitest felszínén.

régen kevésbé savas víz borította, mint az Opportunity landolásának a környezetét.

Ha a marsjáró képes lesz a maratoni távot – 26,2 mérföld, körülbelül 42,2 kilométer – is teljesíteni, akkor megközelíti a következő, a küldetés kutatói által Maraton-

John Callas (NASA JPL), a marsjárókkal foglalkozó projektum irányítójának értékelése szerint az Opportunity minden más gördülő járműnél messzebb jutott egy idegen égitest felszínén. Ez a teljesítmény különösen figyelemreméltó annak fényében, hogy a marsjárótól mindössze egyetlen kilométer megtételét várták, és nem is tervezték hosszabb táv teljesítésére. Bár a lényegét nem is a maga mögött hagyott távolság jelenti, hanem a közben elvégzett felfedezések és tudományos felfedezések. Az Opportunity a július 27-én megtett 48 méter távolsággal már 40,25 kilométernél tart. Július hónapban a rover az Endeavour-kráter nyugati peremén déli irányban mozgott. 2011-ben több mint 20 mérföldet (32 kilométer) kellett megtennie, hogy elérje magát a krátert, ahol a peremen felszínre került agyagos és szulfátos ásványokat tanulmányozott. Az eredmények szerint ezt a területet

völgynek elnevezett célpontot. Mars körüli pályáról végzett megfigyelések szerint a völgy környezete agyagos ásványok lelőhelye lehet. (Csillagászat.hu)

A műlevél megmentheti a Földet

Víz és fény segítségével szén-dioxidból oxigént termel egy londoni diák által újonnan kifejlesztett mesterséges levél.

A levél a természetes selyem fehérjéiből épül fel, ebbe helyezték el a növényi fotoszintézist végző sejtszervecskéket, az úgynevezett kloroplasztiszokat. Azért éppen a selyemszálakat választották alapanyagul, mert ezek nagyon jól stabilizálják a molekulákat. *Julian Melchiorri*, a londoni Royal College of Art hallgatója az amerikai Tufts Egyetem selyemlaboratóriumával együttműködésben fejlesztette ki a mesterséges levelet, amely szerinte akár a hosszú távú űrutazásokban is jól alkalmazható, hiszen az oxigéntermelésben helyettesítheti a zéró gravitációban nem növekedő növényeket.

A „selyemlevél” (Silk Leaf) azonban a Földön is jól használható. Mutatós lámpabura válhat például belőle, amely oxigénnel is dúsítja a levegőt, de nagyobb léptékben is alkalmazható: akár épületek homlokzatára vagy szellőztetőrendszerekbe is telepíthető egyfajta szűrőként, amely frissíti a beáramló levegőt. (Nyest)

Megújult a Metro

Az ukrán 4A Games elkészítette a kiválóan sikerült Metro 2033 és a Metro: Last Light grafika felújított és tartalmilag kibővített változatát, amelyet egyetlen csomagban, Metro Redux cím alatt tettek elérhetővé a rajongók számára. A játékot a sg.hu honlap tesztelte, véleményüket elolvashatod ugyanott.

Akiket folyton összekevernek

Talán furcsa, de olykor előfordul, hogy egy sztárt összekevernek egy másikkal. Előfordul ez olyanokkal is, akik alig hasonlítanak egymásra, de az alábbi eset akár indokoltnak is mondható. Rupert Grinttel és Ed Sheerannal, a két vörös hajú hírességgel gyakran megesik, hogy összekeverik őket, habár az egyik színész, a másik zenész, és állítólag nem állnak rokonságban. Sokak szerint mégis olyanok, mint két tojás. Sokan viccből meg is jegyzik, hogy nézzenek utána a családfájuknak, mert a hasonlóság döbbenetes. A helyzetet bonyolítja az is, hogy **Rupert Grint** szerepelt **Ed Sheeran** *Lego House* videoklipjében, és egyébként is jó barátok.

Nemrég ismét történt egy eset, ezúttal Rupert Grintet keverték össze Ed Sheerannal egy autóversenyen. Rupert egy interjúban mesélte el, hogy egy brit zenész odament hozzá, majd elkezdte kifejteni, hogy mennyire bírja a zenéjét. A színésznek persze világossá vált, hogy tévedés történt, de vicces kedvében volt, ezért úgy tett, mintha Ed lenne. Ez azért volt számára érdekes, mert a valóságban nincs túl sok köze a zenéléshez. Saját bevallása szerint olyan pocskékul gitározik, hogy a *CBGB* című filmben – amelyben egy punkrockert alakít –, kénytelen volt megjátszani, hogy zenél.

Rupert Grint tehát színész, akit leginkább a *Harry Potter*-sorozatból ismerünk. A varázslótanoncra szóló filmben ő alakítja Ron Weasleyt. Ez volt az első kiemelkedő szerepe, előtte csak iskolai előadásokban játszott és a helyi színjátszó csoportban tevékenykedett. Nevetve szokta mesélni, hogy kisgyerekként halat játszott egy Noé bárkája-adaptációban. A zenevilághoz pedig csak annyira került közel, hogy rapnek köszönhetően került be a *Harry Potter*-be. Bemutatkozásként ugyanis egy videót küldött magáról, amelyben saját drámatanárának öltözve arról rappelt, hogy mennyire szeretné a szerepet, mivel nagy *Harry Potter*-rajongó. Manapság már persze szégyenteljesnek írja le a szereplését, de akkor bevált.

Rupert Grint

Ed Sheeran

A színész azóta hírnévre tett szert, és a lányok is legyeskednek körülötte, de ő azt mondja, még nem volt igazán szerelmes. Azt állítja, nem bánja, hogy szingli, egyébként pedig nem a kifejezetten szép lányok tetszenek neki, inkább a karakteresekek, és az sem baj, ha a lány kicsit fura.

Amennyi köze van Rupert Grintnek a zenéléshez, pont annyi van Ed Sheerannak a színészethez, magyarán semmi. Ed Sheerant leginkább gitárral a kezében látni. Kezdetben akusztikus balladákat ismerhettük meg, de laza, kissé hanyagnak tűnő külsejével és kellemes dalaival sokak szívébe belopta magát. Karrierje mostanában gyors iramban ível felfelé. Dalszerzőként a **One Direction**nel is együttműködött, **Taylor Swift**tel közösen pedig a nagy sikerű *Everything Has Changed* zenezámmal ríkatták meg a romantikus lelkeket. Az elmúlt időszakban ismét egy közösen készített dallal hódít. A *Sing* a **Pharrell Williams**szel történt együttműködés eredménye, a dalt pedig egy érdekes videó kíséri, amely nemrég díjat is nyert.

Ed elismerően nyilatkozik Pharrellről. Mint mondja, nagyon könnyű és élvezetes vele dolgozni, mert semmit sem erőltet, és nem a hírnevet hajszolja.

A fentiekből tehát leszűrhetjük, hogy Rupert Grint és Ed Sheeran teljesen külön utakon jár, de ettől még persze nem menekülhetnek el a vicces helyzetektől, amelyekben összekeverik őket egymással.

L. M.

Eladó az Eiffel-torony!

Nagy múltbeli átverések

A fejünket fogjuk vagy a hasunkat? – a kérdést néha nehéz eldönteni. Például, ha azt olvassuk, hogy egy földi halandó úgy dönt: eladja a párizsi Eiffel-tornyot, a fejünket fogjuk, de ha talál is valakit, aki megveszi, akkor már a hasunkat – a nevetéstől... Mert nem csak a szemtelenségnek nincs határa, hanem a hiszékenységnek sem.

Nézzünk néhány megtörtént esetet, hátha tanulunk is belőle!

Hogy miért működik a szélhámosság? Hogyan tudnak valakik valakiket szemrebbetés nélkül becsapni, azok pedig gyanú nélkül mindent elhinni? Mert szeretünk hinni a szépben: gyors meggazdagodásban, csodás gyógyulásban, örök szerelemben.

Így tett a történelem egyik legismertebb „lüzere”, **André Poisson** is 1925-ben. Élte a párizsi vaskereskedők életét, mikor egy szép napon egy barátságos fickó – **Victor Lustig** – kiváló üzletet ajánlott: vásárolja meg tőle, majd ócskavasként értékesítse az Eiffel-tornyot. A vaskereskedő úgy érezte, régi álma teljesülhet: végre beléphet a felsőbb üzleti körökbe. Kapott hát az alkalmon – pedig jobban járt volna, ha észbe kap: felettébb gyanús ügylet a francia főváros grandiózus jelképét elvitetni az olvasztóba. Ám miért is bizonytalankodott volna? Hisz' Lustig, a

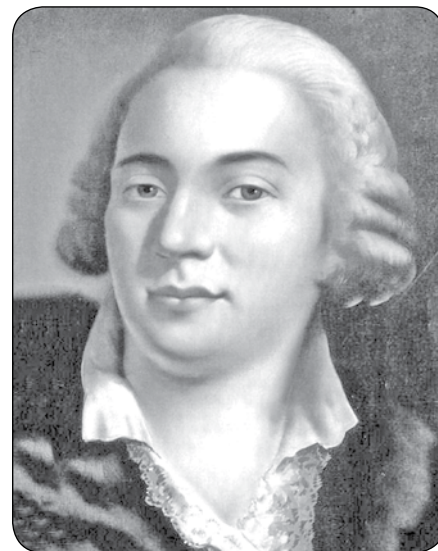

mesternek adva ki magát – a városháza tanácsosának az irodájába. Leakasztotta a falról az antik órát, és azt mondta, karbantartásra viszi. Karban persze nem sokáig tartogatta, feltette inkább a saját lakásának a falára. Ezután a Váci utcai kereskedőket is átvágta. Munkások kíséretében jelent meg a jó nevű üzletek előtt, majd embereivel méricskélgni kezdett. Az üzlettulajdonosoknak titokban azt súgta: talajvizsgálatot végez, mert a városháza megbízásából az utcában hamarosan WC-t építenek. A kereskedők szeme tágra nyílt, majd a pénztárcájuk is: hatan vesztegették meg a mérnöknek hitt Hamrákot, nehogy az ő üzletük közelében találjon alkalmas helyet.

Ám a szélhámosok, kalandorok igazi virágkora ennél régebben, a XVII-XVIII. század tájéka tehető. Ekkor élt például **Rousseau**, aki pedagógiai elméleteket gyártott és nevelési regényt írt, miután árvaházba adta öt saját gyermekét... Mert a híres enciklopédista és gondolkodó valójában egy megjavult kalandor, akit sokáig egy nemes hölgy pártfogolt. Kisaport

szeretett volna faragni belőle, ám a célját nem érte el: Rousseau inkább a szeretője lett.

S nem hagyhatjuk ki a hajdani szélhámosokról szóló írásból **Casanovát** sem. Mert a híres szívtipró nem csupán gátlástalan hódító volt.

Soroljam, még mi? Csodadoktor – bár sosem tett csodát. Lottószakértő – bár azelőtt sosem látott lottót. Szerzetes – két hétig, ám közbejött egy kék főkötős, bogárszemű szolgáltató... Olyan hévvel élt és hitt a pillanatnyi tetteiben, hogy magával ragadta a környezetét – és senkit nem érdekelt: amit mond, túl szép ahhoz, hogy igaz legyen. Ezért válhatott a szélhámosága ellenére ikonná. S hogy miért nem haragszunk rá? Mert nem minket vert át...

Ki a szélhámos?

Szélhámosnak nevezünk azt, aki nem tisztességes, vagyis csaló. A szó eredeti jelentésében szélhez hámot (nem létező, felesleges dolgot) árusító, vagyis vásárlóit becsapó személy volt. A szélhámososágot más szóval úgy is mondhatjuk: rászedés, szemfényvesztés, megtévesztés, átverés, csalás, becsapás, átejtés, felültetés, kóklerség.

szélhámos azt állította, hogy ő a posta és távirati minisztérium államtitkára. S hogy mit tett a rászedett vaskereskedő, miután a csaló elszellett a pénzzel? Mélyen hallgatott, nehogy kiderüljön, mekkora balek volt. Így Lustig nyugodtan visszatérhetett Párizsba – hogy másodszer is megpróbálja eladni a vasmonstrumot...

Persze minél elképesztőbb az ötlet, annál hihetőbb: nemzeti szélhámosunk, **Hamrák János** száz évvel ezelőtt egyszerűen lezáratta a fővárosi Rottenbiller utcát, és felszedette a faburkolatát. Mi oka volt rá? Eladta a faanyagot a székesfehérvári városatyáknak... Munkásai hat napon keresztül dolgoztak a bontáson anélkül, hogy bárki megkérdezte volna, mit csinálnak.

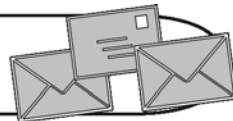
Fő a határozottság – állapíthatjuk meg a szélhámosok egyik aranyszabályát. Ezzel a határozottsággal kopogott be Hamrák – óras-

Szélhámos vicc

Egy álnéven csibészkedő szélhámos kerül a bíróság elé.

– És miért használt hamis neveket a szélhámosságaihoz? – kérdi a bíró.

– Mert nem akartam bemocskolni a becsületes nevemet.

A csobánkai táborban

Az egyik legszebb élményem a nyáron a csobánkai tábor volt.

Ez a legjobb tábor, amelyben eddig voltam. Sokat nevettem, játszottam, ismerkedtem. Az idén már második alkalommal voltam itt. Nagy sátrakban, hálósákokban aludtunk. Az első nap, mikor megérkeztünk, mindenki fáradt volt. A második nap élményfürdőben voltunk, este pedig az Európa hajón utaztunk. Nagyon szép volt a táj, ahogy ki volt világítva minden. A harmadik napon egy túrára mentünk, ami nagyon fárasztó volt, de szép is egyben. A negyedik napon ismét elmentünk fürödni. Minden napra kitaláltak programokat a szervezők, amelyeken nagyon jól éreztük magunkat. A pap bácsi és Balázs atya tartottak misét, ahol mind a hétszázán együtt imádkoztunk. Sok barátot szereztem itt. Vasárnap indultunk haza, és ez a nap volt a legrosszabb, mivel búcsúznunk kellett. Sokan sírtunk, még a szervezők is, de tudtuk, jövőre újra látjuk egymást.

Remélem, jövőre is találkozni fogok a barátaimmal és azokkal a szervezőkkel, akik vigyáztak ránk, és örülök, hogy Róbert atya elvisz minket minden évben.

**Blinka Dévid, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Egy hét a Szép Szó táborban

A legjobb hét az volt ezen a röpké nyáron, amikor elmehettem a Szép Szó táborba, amelyben most voltam másodszer.

A tábort a Kátai-tanyán szervezték meg augusztus 9-e és 16-a között. A munka négy csoportban zajlott. Jó volt újra találkozni az itt szerzett barátokkal. Napközben verset tanultunk és csoportban dolgoztunk. Esténként szerveztek nekünk közös játékot. Az utolsó előtti napon volt a házi-bajnokság, amelyen mindenki elszavalta a hét folyamán megtanult versét, majd a zsűri elvonult, és addig tanakodtak, míg meg nem született az eredmény. Sajnos én nem értem el helyezést, de azért nagyon jó buli volt. A díjkiosztó után jó sokáig buliztunk, másnap pedig következett a gála, ami nagyon jól sikerült. Először egy érdekes beszédtechnikai gyakorlatot mutattunk be, majd a szerelem és az ünnep volt az előadásunk témája. Ezeket a témákat versekkel mutattuk be. A közönség nagyon meg volt elégedve, és nagy tapsot kaptunk. Sajnos azonban a gálával a tábor is véget ért és indulnunk kellett haza.

Remélem, jövőre is ilyen jó lesz, vagy ennél még jobb is.

**Tóth Tamás, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A Gion-táborban

Tavaly a Gion Nándor olvasási versenyen 4. helyezést értük el a csapatommal.

Nagyon megörültünk, mikor meghívást kaptunk a Gion-táborba, Újvidékre. Habozás nélkül igent mondtunk. Június 21-én izgalommal indultunk Újvidékre. Amikor megérkeztünk, felmentünk a szobáinkba, majd amikor mindenki megérkezett, névtanulós játékokat játszottunk. Mivel ez egy irodalmi tábor volt, minden nap különböző foglalkozásokon vettünk részt. Olvastunk egy novellaciklust (Történetek egy régi forgópisztolyról), nyelvi játékokat játszottunk, szólásokkal és közmondásokkal foglalkoztunk, szerepet játszottunk. Az utolsó nap összegző tetszet írtunk az ott tanultakból. Nagy meglepetésemre az első helyen végeztem. Sok szép könyvet kaptam ajándékba az édességek mellett.

Sok hasznos dolgot megtanultam a táborban, érdekességeket is hallottam, új barátokat szereztem, nekem igencsak megérte elmenni.

**Vajda Livia, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

Brindza Kocsis Richárd szabadkai tanuló rajza

Kaslik Mónika szerbittabéi tanuló rajza

Hajlamos vagy a függőségre?

Mennyire fenyeget az a veszély, hogy káros szokásaid alakuljanak ki?

- Könnyen becsapom magam. Még azt is el tudom hinni, amiről tudom, hogy nem is igaz.**
 - a) Nem jellemző. (1 pont)
 - b) Előfordul. (2 pont)
 - c) Nagyon jellemző. (3 pont)
- Nem szeretek egyedül lenni. Az az igazi, ha valaki mindig van mellettem.**
 - a) Nem jellemző. (1 pont)
 - b) Előfordul. (2 pont)
 - c) Nagyon jellemző. (3 pont)
- Nagyon rosszul érzem magam, ha valamiért rossz a kedvem. Nem szeretek gondolkodni azon, hogy miért vagyok szomorú, inkább csak azt várom, múltjon el.**
 - a) Nem jellemző. (1 pont)
 - b) Előfordul. (2 pont)
 - c) Nagyon jellemző. (3 pont)
- Gyakran elfog az üresség érzése, amivel semmit sem tudok kezdeni. Azon gondolkodom, hogyan tudnám megszüntetni az űrt.**
 - a) Nem jellemző. (1 pont)
 - b) Előfordul. (2 pont)
 - c) Nagyon jellemző. (3 pont)
- Ha elkezdek valamit, akkor hamar a szenvedélyemmé válik. Ilyen például a sport. Sokszor úgy érzem, egyszerűen nem tudom abbahagyni.**
 - a) Nem jellemző. (1 pont)
 - b) Előfordul. (2 pont)
 - c) Nagyon jellemző. (3 pont)

Értékelés

5–8 pont:

Úgy tűnik, nem fenyeget az a veszély, hogy káros szokásaid, függőségeid legyenek. Ez nem azt jelenti, hogy minden kísértésnek ellenállsz, de mindig tudod, hol a határ. Csak így tovább!

9–12 pont:

Teljesen tisztában vagy azzal, hogy vannak kockázati tényezők az életben. Figyelj ezekre tudatosan! Minél magasabb pontszámot értél el, annál inkább ki vagy szolgáltatva bármilyen függőségnek. Ne feledd, a rossz érzések is hozzátartoznak a napjainkhoz, és mindig mindenre létezik megoldás.

13–15 pont:

Vigyázz magadra, inkább messziről kerüld el az összes szenvedély kialakulásához vezető dolgot! A válaszaid alapján ugyanis elképzelhető, hogy nem tudnál ellenállni a kísértéseknek, amelyeknek akár komoly következményei is lehetnek. Ha úgy érzed, hogy talán már most gondjaid vannak, kérj segítséget egy szakembertől!

Horoszkóp

Kos

Tele vagy lelkesedéssel a héten. Pozitív energiád a környezetedre is átragad, ezért minél több időt töltesz társaságban, annál produktívabbak vagytok együtt.

Bika

Komolyabb összetűzésbe keveredsz a héten egy osztálytársaddal. Kénytelenek vagytok megbeszélni a dolgot, különben a feszültség az egész osztályközösségre kihat.

Ikrek

Újszerű elfoglaltság után kellene nézned, hogy levezethesd az energiáid. Valami olyasmire van szükség, amiben kiélheted végtelen képzelőerőd, kreativitásod.

Rák

Sok tanulnivalód lesz a héten, és nemcsak a suliban, hanem a magánéletben is. Légy nagyon figyelmes és rugalmas, és vond le a megfelelő következtetéseket!

Oroszlán

Könnyedén vitába keveredsz az emberekkel, legyen szó közeli barátokról, családtagokról vagy akár idegekről. Inkább húzd meg magad!

Szűz

Nagy kritikus hírében állsz, ám jobban jársz, ha a héten visszafogod magad egy kicsit. Felesleges konfliktushelyzeteket szülsz, és hátráltatod vele magad és másokat is.

Mérleg

Bármire is fogj, szinte mindig jól sül el a dolog. Vajon mi okozta ezt a pozitív változást? Igazából mindig is, a lényeg, hogy élvezd ki a helyzetet!

Skorpió

Összetűzésbe keveredhetsz egy tanárral vagy szülőddel. Ne hisztizz, inkább próbáld meg éretten megvitatni a helyzetet! Ez az egyetlen esélyed, hogy jól jöjj ki belőle.

Nyilas

Kisebb-nagyobb kihívások elé nézel, amelyeket bizony nem feltétlenül tudsz legyűrni egyedül. Tartsd magad mellett eszes barátaid, és könnyebben veszed az akadályokat!

Bak

Ha komolyabb terveket szövögetsz a hétre, készülj fel kisebb kudarcokra! Ne aggódj, nem történik katasztrófa, csupán nem minden jön össze, amit szeretnél.

Vízöntő

Ne félj megosztani a gondolataid másokkal, hiszen örömmel hallgatják mondanivalód. Ritka érdekes, értelmes beszélgetésekbe csúszhatsz bele a héten, ha kicsit nyitasz mások felé.

Halak

Magadhoz képest is szétszórtak a gondolataid, szinte egy percet nem tudsz eltölteni ábrándozás nélkül. Azért a tanárok előtt próbáld meg leplezni, hogy teljesen máshol jársz!

Kedves Bizalmas sorok!

8. osztályos lány vagyok, és nagyon boldogtalan. Nem tudom, tudsz-e segíteni nekem. A gondom az, hogy még mindig szerelmes vagyok a volt fiúmba, akivel barátok maradtunk, és egy osztályba járunk. Én szakítottam vele, mert úgy láttam, hogy a barátnőnek sokkal több figyelmet szentel, mint nekem. Még akkor is róla beszéltem, amikor kettesben voltunk. Én megelegeltem a dolgot, mert vele nevetgéltem, és több időt töltöttem vele, mint velem. Elmúlt egy hónap, és még mindig csak rá gondolok. Már beszéltem neki arról, hogy próbáljuk meg újra. Ő erre csak azt mondta, hogy majd meglátjuk... Kérlek, segíts!

„Őszi szél”

Válasz:

Nehéz helyzetben vagy, hisz még nem tettél pontot magadban a köztetek lévő történetre. Elégedetlen és boldogtalan voltál, és nem változtak a dolgok most sem. Igaz, több vagy kevesebb időre van szüksége mindenkinek, hogy feldolgozza a csalódást, veszteséget, bánatot. A fiút is sérelem érte a váratlan szakításod miatt. Jó lett volna, ha előtte elbeszélgetsz a fiúval azokról a dolgokról, amelyek zavartak a kapcsolatokban. Lehet, hogy megelőzhetétek volna a gyors szakítást, és a fiú is megtanulhatta volna, hogy mire kell odafigyelnie a neki fontos személyeknél. Jó lenne, ha nem felejtened el, hogy miért is szakítottál a fiúval, azért, mert másnak több figyelmet és időt szentelt. Ha mégis eldöntitek, hogy újra együtt lesztek, mert még ez is lehetséges, akkor jó lenne, ha tisztáznátok néhány alapszabályt, pl. ha kettesben vagytok, akkor egymásra figyeltek.

Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok, és az a nagy gondom, hogy beleszerettem egy fiúba, aki az iskolámba jár. A gond az, hogy ez a fiú már jár egy lánnyal. A többiek azt mondják, hogy nem igazi kapcsolat-ról van szó, csak úgy együtt vannak, de az a lány azt csinál vele, amit akar. Nagyon szerelmes vagyok a fiúba, de még csak köszönni sem szoktunk egymásnak. Mit tegyek, hogy az anyém lehessen?! Kérlek, adj tanácsot!

„Lilla”

Válasz:

Kedves Lilla!

Először is ne feledd, hogy az emberek nem tárgyak, nem vagyunk egymás tulajdonai, valójában nem lehet a tied. Mivel az a lány „azt csinál vele, amit akar”, ez azt jelenti, hogy a fiú

nagyon is kötődik a lányhoz, és sajnos bárhogyan is próbálkozol, kevés sikerrel fogsz járni nála. Talán azzal is kezdenétek, hogy legközelebb, amikor találkoztok a folyosón vagy az iskolaudvarban, csak köszönj neki, mondjal egy „szia”, mosolyogjál rá, és menjél tovább. Ezzel megtetted az első lépést. Idővel be is mutatkozhattok egymásnak, és lassan kiderül, hogy valójában van-e egyáltalán esélyed ennél a fiúnál. Addig is barátkozzál az iskoládbeli fiúkkal, lányokkal egyaránt. Szerintem, nagyon gyorsan már egy másik fiú látványa miatt dobog majd gyorsabban a szíved.

Kedves Bizalmas sorok!

A nyári szünidő vége felé a legjobb barátomnak a születésnapja volt, és felhívtam mobilon, mert éppen a tengeren volt. Jó hosszan beszélgettünk, és én nem vettem észre, hogy a telefonom nem sokára lemerül, és megszakadt a vonal. A barátom megsértődött rám, mert nem válaszolt az üzenetekre sem, meg nem jelentkezik, ha hívom. Már mindent megpróbáltam, de kerül. Nagyon hiányoznak a beszélgetéseink. Mellesleg ő középiskolás, én meg nyolcadikos vagyok. Kérlek, adj tanácsot! Mit tegyek?

„Mobil”

Válasz:

Először is, ha valaki olyan jó barát, nem sértődik meg ilyen módon, és szakítja meg veled a kapcsolatot. Miért? Mert általában feltételezéseink vannak arról, hogy mi történhetett. Te pedig többször megpróbáltad megmagyarázni neki, hogy mi történt. Lehet, hogy valami más bújlik meg a fiú visszavonulásának hátterében. Például, szerelmes lett másba, elkezdett mással járni, stb. Megteheted, hogy még egyszer megpróbálsz vele beszélni és tisztázni a dolgokat. Ha most sem sikerül, sajnos nincs más lehetőség, mint elfogadni, hogy köztetek mindenek vége, még a barátság is. Hogy könnyebben átvészeld ezt a számodra nehéz időszakot, a gondolataidat és érzelmeidet írd a naplódba. Írhatod a fiúnak egy búcsúlevelet is, amibe leírsz mindent, amit gondolsz, papírra vetted a szépet és a rosszat is, mindent, ami eszedbe jut. Utána pedig „temetés-ként”, az udvaron, egy biztonságos helyen égesd el a levelet, a hamvait pedig szórd szét. Ha sírnod kell, nyugodtan tedd meg. Idő kell ahhoz, hogy feldolgozd a csalódásodat. Addig is legyél aktív, találkozzál a barátnőddel, tanuljál, olvassál, tornázzál, használd ki a szép időt kerékpározásra, koraosztályozásra. És egyszer csak azt veszed észre, hogy egy másik fiú tölti ki a gondolataidat.

Hogyan szerezz új barátokat?

Ha új emberekkel szeretnél megismerkedni, mindenképp érdemes elsajátítanod a barátkozás tudományát. Az új emberek megismerése megváltoztathatja az életedet – ezért ügyelj arra, hogy a megfelelő barátokat válaszd! A következő tippek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy hogyan szerezz új barátokat.

Számolj le a félelmeiddel!

A legelső lépés a barátkozásnál az, hogy szabadulj meg a félelmeidtől! Ha zavarba jössz vagy megijedsz az ismerkedés gondolatától, azzal csak saját magadat hátráltatod. Az emberek érzékelik mások kisugárzását: ha egy kapcsolatot ilyen szorongással kezdesz, akkor csak a megközelíthetlenséget vagy az ismerkedéstől való elzárkózást fogod sugározni mások felé. Légy magabiztos!

Kezdj el beszélgetni!

Egy csevej egyaránt lehet zavarba ejtő dolog, de egy lehetőség is: hiszen a segítségével bárkivel kapcsolatba kerülhetsz, függetlenül attól, hogy hol is vagy éppen – egy kávézóban, az iskolában vagy egy liftben. A csevegés igazán egyszerű dolog: ennek során észleled a környezet hatásait, aztán reagálsz rájuk: pl. „Ó, tetszik a cipőd!” Sose tudhatod, hogy egy kis beszélgetés kivel hoz össze téged.

Csatlakozz egy klubhoz vagy egy szervezethez!

Éz a legkönnyebb és legkényelmesebb módja annak, hogy új barátokat szerezz. Például, az iskolában egy diákszervezetbe történő belépéssel mozdíthatod előre az ismerkedést.

Megérdemled

Ha tudatában vagy annak, hogy különleges és szerethető ember vagy, azzal az önbizalmadat, és így a bátorságodat is növelheted – és könnyebben szerezhetsz barátokat is. Talán olyan a baráti társaságod, amelyben nem értékelnek és tisztelnek téged; vagy épp költözöl és bátortalannak, elkeseredettnek érzed magad az új környezetben. Mindegy, hogy mi a helyzet, fontos, hogy megérdemelsz egy olyan baráti kört, amelyben törődnek veled.

Légy nyitott!

Ne felejtse el, hogy légy nyitott az újonnan megismert emberekre! Ha előítéleteid vagy elvárásaid vannak, gátat emelsz a további ismerkedések elé. Légy nyitott a leendő barátod vagy baráti társaságod felé – viselkedj barátságosan és toleránsan!

Ismerkedj az iskolában!

Az iskolában nemcsak a tanulmányaiddal, de az emberi kapcsolataiddal is foglalkozhatsz. Ragadd meg ezt a lehetőséget, és ismerd meg az iskolatársaidat! Nem fogsz mindenkivel rögtön szoros barátságot kötni, de a köszönőviszony már lehet az alapja egy kapcsolatnak.

Légy mindig önmagad!

A legfontosabb az, hogy légy önmagad. Természetünkön fogva igyekszünk lenyűgözni másokat, és emiatt hajlamosak vagyunk arra, hogy izgalmas történeteket találjunk ki azért, hogy bevágódjunk. Ha hazugságra építed a barátságot, mindig újabb és újabb barátok után kell nézned. Nem számít, hogy milyen kényelmetlenül érezted magadat korábban barátkozás közben, most válj nyitottá az új és egészséges kapcsolatok iránt!

Merj egyedül lenni – a telefonod nélkül!

Manapság még akkor sem magaddal foglalkozol, ha egyedül vagy – pedig nem ártana.

A legtöbb embernek megvan a mindennapi rutinja. A reggeli készülődés, a munkába vagy suliba menet, az esti rituálék... Ám egyvalami szinte mindenkinél megegyezik: folyamatosan elterelik a gondolataikat saját magukról még akkor is, ha egyedül vannak.

Reggel még fel sem kelsz az ágyból, de már nézed a mobilodon a közösségi oldalakat, hogy nem maradtál-e le valamiről. Felszállva a buszra biztos, hogy zenét hallgatsz, de még ez sem elég, és ismét előveszed a telefonodat, hogy megnézd az új posztokat és kommenteket. Vagyis folyamatosan mással foglalkozol ahelyett, hogy teret engednél a gondolataidnak.

Pedig kutatások is bizonyították, hogy azok, akik szinte már rögeszmésen a telefonjukon lógnak, sokkal stresszesebb életet élnek,

mivel bármit is csinálnak, biztos, hogy egy értesítés hangjának megszólalásával azonnal félbeszakítják a teendőjüket. Épp belemerülne a gondolataidba, de hopp – valaki egy tetszikek nyomott az egyik képedre. Egy csomó dolgod lenne, de rákattintasz az egyik ismerősöd által megosztott linkre, aztán azon kapod magad, hogy fél órája böngészel.

Fontos lenne, hogy kitűzz magadnak egy olyan időintervallumot, amikor lenémitod a

telefonodat, és tényleg csak magaddal foglalkozol. Erre a legalkalmasabb időpont a lefekvés előtti időszak, hisz ilyenkor egyébként is szüksége lenne az agyadnak arra, hogy felkészülve az alvásra egy kicsit megpihenjen. Ám ezt nem tudja megtenni, ha folyamatosan pörgeted azzal, hogy frappáns kommenteket gyártasz, és ostoba videókat nézegetsz.

A szakértők javaslata szerint legalább egy hét próbaidőt tarts, amikor egy kitűzött időpont után (ami lehetőleg egy órával a lefekvésed előtt van) már nem nyomogatsz a telefonod, és lehetőleg tévét sem nézel. Engedd, hogy az agyad kikapcsoljon, vegyél egy kellemes fürdőt, és így bújj az ágyba. Hidd el, hogy már néhány nap után érezni fogod a pozitív hatást: sokkal jobban és pihentetőbben alszol majd, ráadásul valószínűleg arra is rá fogsz jönni, hogy túl lehet élni az órákat internetezés nélkül is.

Mint a tenger

Kevésbé ismert, csodaszép vajdasági tavak a Meggyes-tó, a Dobradó-tó, a Vajszkai-tó és a Fehértemplomi tavak

Néhol 6 méter mély a Dobradó-tó

Lehet, hogy a térképet is elő kell venni, de legalább a Google Térképet megnyitni ahhoz, hogy lásd, hova kalauzolunk ma. Pedig kilométerekben mérve nem kell nagy utat megtenni ahhoz, hogy ezekre a csodaszép tavakra bukkanj. Tiszta a vizük, szépek, jó a levegő, fürödni is lehet a legtöbben, ha a nádas miatt mégsem, vagy hideg lenne, akkor elő a horgászbottal!

Valójában tényleg sok tó van a Vajdaságban, némelyik egészen nagy, szinte mint a tenger, csupán a finom tengerillat hiányzik mellőle. A Meggyes-tó, melyet a szerbek is így neveznek (jezero Međeš), nem túl nagy. Hallottatok róla? A szerémségben, a Fruška gora lankáin kell keresni, Maradék után Sattrinca (Šatrinci) előtt van, a helység előtt alig száz méterre. A másik a Dobradó (Dobrodol) vagy másként Dobradópuszta melletti tó, melyet a picinyke település mellett kanyargó Dobradói-patak-ról neveztek el Dobradó-tónak.

Kevés a természetes tó a Vajdaságban. Legtöbb állóvizünk emberi tevékenység nyomán keletkezett. Keletkezésüktől függetlenül a legismertebbek a Palicsi- és a Ludasi-tó Bácskában, az Écskai- és a Ruzanda-tó Bácskában, továbbá az Obedi láp Szerémségben.

A sattrincai kisebb, de azért nem kicsi. Fürdésre, horgászásra alkalmas. A másik nagyobb, Y alakú, és csónakázásra is csalogatja az embereket. Mindkét tó mesterséges, de Szerémség talán legszebb tavai. Halállományuk igen változatos és gazdag.

Érdekességnek számít, hogy Sattrinca és Dobradó épp az a két szerémségi helység, ahol nagyobb számban élnek magyarok. Dobradó kb. 120 fős, kicsiny falu (alig harminc házból áll), csupán egy-két nem magyar család lakja. Sattrinca jóval nagyobb, ott a falu közel 60 százaléka magyar ajkú. Ez kb. 200-250 embert jelent. Szerémség többi településén még kevesebb magyar él.

Mindkét tó hasonló körülmények között jött létre, méghozzá a Meggyes-patak, illetve a Dobradói-patak vizének víztárolóba terelése nyomán. Déli oldalról mindkét tó magas betongáttal van elzárva. A sporthorgászok szívesen járnak a Sattrinca melletti kirándulóhelyre, nyaranta viszont fürdőzők lepik el. A Dobradó-tó talán a legnagyobb, nemcsak a legszebb szerémségi tó: 45 hektáron terül el, mélysége eléri a 6 métert.

Azt tudjátok-e, hol van Vajszka (szerbül Vajska)? A Duna közelében, Bácska délnyugati részén, Bács városához közel találjátok. Itt is élnek magyarok. A település mellett egy csodálatos tó található, mely 1924-ben keletkezett. A vajszkai természetes tó, ám az említett évig egészen kicsi volt. 1924-ben a Duna elárasztotta a tavat, tovább mélyítette a medrét. A tó különben föld alatti ereken keresztül a Dunából táplálkozik. Nyaranta különösen látogatott a tó, kempingezésre is van lehetőség. Különböző rendezvényeket tartanak a partján.

A Bácság délkeleti felében levő Fehértemplom (Bela crkva) környékén hét tavat találhatunk, melyek kavicskitermelés közben keletkeztek. Kettő a város területén található, a többi kissé távolabb. Aki urbanizált strandra (zuhanyzóval, mosdóval, éttermekkel, napozóágyakkal) kívánczik, a városit választhatja, aki viszont előnyben részesíti az érintetlen természetet, annak kissé távolabbra kell mennie a településtől. A Városi-tó (így hívják a legfelkapottabbat a város tövében) környékén exkluzív villák épültek, melyeket kibérelhetnek a pihenni vágyók. A környék is tele van kirándulóhelyekkel. Kivételes élmény a Deliblati homokpuszta, a közeli Versec szőlőültetvényével és a Verseci-hegy 641 méteres csúcsával – mely Vajdaság legmagasabb pontja –, nem túl messze, Stara Palankán megnézhetjük a DTD-csatorna torkolatát a Dunába, de ugyaninnen kirándulhatunk a Duna túloldalára Ram váráig, méghozzá kompon... Érdekes vidék, higgyétek el!

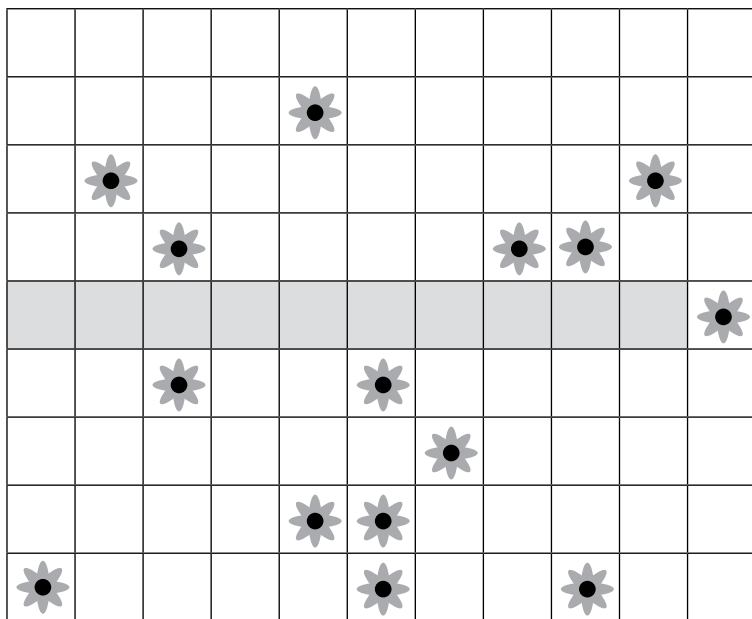
Nagy Magdolna

A Meggyes-tó Sattrincánál

Bánát délkeleti csücske bővelkedik tavakban, Fehértemplomnál különösen

Berakós rejtvény

- Mit csinálsz, fiacskám?
- ...
- Nem a nevedet kérdeztem.
A választ a rejtvényben talárod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az ábrába.

- Kétbetűsek:** AA, EL, ES, EH, HÓ, ÓB, TÓ, TT, ÜT.
Hárombetűsek: LLY, MEK, RUE, TÁG.
Négybetűsek: BIRÓ, EDIT, ELEK, ETUS, NÓRA, ÓKAP, RÓNT, TLSK.
Ötbetűsek: ELSÓZ, HATAN, LÓBAB, MERSZ, SÓDAR.
Hatbetűsek: AKARAT, ELÁLLÓ, ELEKES, HŰSÖLŐ, RÓMIZÓ.
Hétbetűs: EZEREGY.
Nyolcbetűs: TEREFERE.
Tízbetűs: FŰRÉSZELEK.
Tizenegy betűs: TÜRELMETLEN.

Betűrejtvények

1

ZS
V

 2

BBBBB
A

 3

R
BA A

 4

NEM
2
TŐ

Skandináv rejtvény (27.)

Rejtvényünkben néhány gomba nevét rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek!

HORVÁT VÁROS
 KELET
 KERTI VIRÁG
 POLGÁRI SZEMÉLY
 HARAP
 REGE
 FOGÁPOLÁSI KELLÉK
 MAJDNEM GERLE
 TIBI BETŰI
 MEZŐ ELEJE
 NŐI NÉV
 NÉVELŐ
 KÖTÉLRE TESZI A RUHÁT
 ÓVODÁS
 ADIKA PÁRJA
 ERIK PÁROSAI
 FÜZET
 TÁBOR
 IGERAG
 RÓMA EGYNEMŰI
 LUXEMBURG
 NAGYOT MONDÓ
 FÉRFINÉV
 TALÁL
 500
 BŰZASZEM
 A. E.
 HALADÓ EGYNEMŰI
 NŐI NÉV
 HAMIS-E
 PER KÖZEPE
 DÉL
 SÁL BETŰI
 ÁFA BETŰI
 SZAKÍT
 MAR FORDÍTVA
 ZÉRO
 ESZENYI ENIKŐ
 TEGNAP UTÁN
 DEHOGY!
 EC
 PERTUBAN VAN VELEM
 51
 KÖZEL HOZZÁ
 BŐR
 EZ
 VÁGÁS OKOZZA
 KÁLIUM
 AUSZTRIA

A 26. számban megjelent skandináv rejtvény megfejtése: Meteorológia, globális felmelegedés

Miről híres Goa?

Európa vezető poliglottjai Luxemburgban

Az indiai Goa félszigete nemcsak a zenei stílus miatt lehet ismert: ott élnek még India legtöbb nyelvet beszélő népei.

Goa lakosai beszélik a legtöbb idegen nyelvet Indiában. A saját indoiráni származású konkáni anyanyelvükön kívül a két szomszédos állam – Mahárášta és Karnátaka – hivatalos nyelveit, a szintén indoiráni marathit és a dravida nyelvcsaládba tartozó *kannadát*, ezenkívül az angol nyelvet is sokan beszélik közülük. A konkánik háromnegyede kétnyelvű, és majdnem felük háromnyelvű.

Ebből a szempontból a konkánik a luxemburgiakhoz hasonlítanak, akik Európa vezető *poliglottjai*, vagyis több nyelvet beszélő nemzetként tartjuk őket számon. Emellett a konkánikhoz hasonlóan szintén kis nemzetnek számítanak. Luxemburnak mindössze félmillió, és Goának is csak másfélmillió lakosa van

Tudod-e?

Melyik a legokosabb állat?

A legtöbbben azt állítják, hogy a majom, ez azonban nem így van. Sok mindenre képes, amire az ember is, de előre tervezni képtelen, és ezzel a többi állat is így van. A legértelmesebb állatok közé tartozik a kutya, az elefánt, a delfin, de az információk megőrzése és tárolása szempontjából köztük is nagy különbségek vannak.

Milyen erősek a rovarok és a bogarak?

A rovarok és a bogarak nagyságukhoz viszonyítva szinte hihetetlen erőt képviselnek. A hangya például testsúlyánál ötvenkétszer nagyobb követ is képes felemelni, olyan ez, mintha egy átlagos súlyú ember négy tonna terhet emelne a levegőbe. A szarvasbogár pedig ollójával könnyedén felemeli a támadó ellenfelét.

A nagyobb indiai államok közül Pandzsáb a leginkább többnyelvű, lakosainak fele vagy az angolt vagy a hindit is ismeri a *pandzsábin* kívül, egyharmaduk pedig India mindkét közigazgatási nyelvét. Ezzel szemben a legnagyobb nyelvcsoporthoz képező hindi anyanyelvűek a legkevésbé jártasak más nyelvekben. Mindössze egy nyolcaduk kétnyelvű, és ezek túlnyomó többségének is az angol a második nyelve, nem valamilyen más őshonos indiai nyelv. Ez az angol nyelv európai dominanciájához és az angol anyanyelvűek ebből fakadó gyakori egynyelvűségéhez hasonlítható.

Szólások

Szerencsés csillag alatt született

Az emberiség legősibb babonái közé tartozik, hogy a csillagok az emberi sors irányítói. Ennek a hiedelemnek a gyökerei visszanyúlnak abba a korba, amikor még a primitív vallások az égitesteket, többek között a csillagokat is istenekként tisztelték. Úgy vélték, hogy az üdvözült, tehát jó és az elkárhozott, azaz rossz lelkeknek egy-egy csillag felel meg az égen. Mivel a primitív felfogás szerint a halottak lelke irányítani tudja az élő emberek sorsát, úgy képelték, hogy aki olyan csillag alatt született, amelynek egy üdvözült lélek felel meg, az egész életében boldog lesz, akinek a csillagzatához azonban elkárhozott lélek tartozik, vagyis, aki rossz csillag alatt született, semmi jóra nem számíthat, rá csupán megpróbáltatás vár. Ez a szólás tehát babonás felfogásra vonatkozik.

Hallottad már ezeket a közmondásokat? Mit jelentenek?

Jó szerencse a kevélység anyja.
Kereken fordul az ember szerencséje.
A szerencse nádszál, könnyen eltörik.
Mindenhöz szerencse kell, még a lólopáshoz is.
Jövő menő vendég a szerencse.
Jobb egy marok szerencse, mint egy zsák ész.
Ki-ki a maga szerencséjének a kovácsa.
Nem tudja becsülni a szerencsét, ki soha nem volt szerencsétlen.

Edzés – bakik, amelyeket soha ne kövess el!

A testmozgás fontos, de nagyon nem mindegy, hogyan csinálod. Ép testben ép lélek – a mondás is így tartja. Nem meglepő hát, hogy a harmónia eléréséhez nemcsak a lelked ápolására, hanem a tested karbantartására is szükség van. Manapság a legtöbb konditeremben rendelkezésre állnak a személyi edzők, akiktől segítséget és tanácsot kérhetsz, ám sokan inkább otthon tornáznak. Itt viszont fennáll annak a veszélye, hogy rosszul csinálod a gyakorlatokat, ráadásul úgy, hogy észre sem veszed.

Íme néhány gyakori hiba, amit a kezdők elkövetnek – vigyázz, nehogy te is beleess valamelyikbe!

1. Bemelegítés és levezetés

A youtube tömve van tornavideókkal, ám a legtöbb csupán gyakorlat sorozatokat mutat be anélkül, hogy az elején lenne bemelegítés, a végén pedig levezetés. Ezek viszont nélkülözhetetlenek, hisz teljesen kikészíted az izmzatodat, ha rögtön nekiállsz az erősítésnek. Mindig melegíts be!

2. Lendület

Bármilyen erősítő gyakorlatot végzel, tilos lendületet venni. A hasizomgyakorlattal nem sokra mész, ha a felülést hatalmas karmozdulatokkal segíted, és a súlyzózásnak sem lesz sok értelme, ha az izmaid használata helyett csak lóbálsz a karod. Ha még kezdő vagy, eleinte nyilván

rettenően nehéz lesz minden erősítő gyakorlat, de ha koncentrálsz arra, hogy tényleg az izmaidat használd, idővel észre fogod venni, hogy fejlődsz és erősödsz.

3. Nem megfelelő nyújtás

Bármilyen nyújtást is végezz, két dologra kell figyelned. Egyrészt ne rugózz, csak tartsd ki a pozíciót, másrészt pedig legalább fél percig tedd ezt! A pár másodperces nyújtások teljesen haszontalanok. Ha kicsit el vagy veszve, és nem tudod, melyik izmodat hogyan kell nyújtani, keress rá az interneten a megoldásra. Ha magadtól próbálsz kitalálni, elég valószínű, hogy mellényúlsz.

4. Ne várj!

Ha konditerembe jársz, fontos, hogy ha épp használják azt az eszközt, amelyre szükséged van, ne csak álldogálj – csinálj valami mást, amíg várod a sorod! Ugyanis már öt perc lazsálástól kihülhetnek annyira az izmaid, hogy gyakorlatilag előlről kezdheted az egész edzést.

5. Koncentrálj!

Ahogy a suliban a tornaórán, úgy egy konditermi edzésen vagy egy otthoni DVD-s tornán is csalhatsz. Fontos, hogy ha mozogsz, akkor adj bele apait-anyait, és ne csak úgy ímmel-ámmal végezd a gyakorlatokat. Ha az edző azt mondja, hogy feszíts még jobban rá az izmaidra, akkor tedd is meg! Nincs értelme az egésznek, ha csak lötyögsz.

Mi mindent készíthetünk őszi termésekből?

Itt vannak az első gesztenyék, amelyet annyira jó gyűjteni, olyan csuda, ahogyan szép melegbarnán, fényesen kinkandikálnak a zöld burokból, vagy a fűből, falevelek alól. Na és persze a makkokról, tobozokról se feledkezzünk meg!

Az őszi termések kiválóan alkalmasak arra, hogy megmossuk a fantáziánkat, és szobránál szebb remekműveket készítsünk belőlük.

Egy délutáni vagy hétféligi séta alkalmával a városban is találhatunk színes, érdekes, „begyűjtésre alkalmas” faleveleket, tobozokat vagy gesztenyéket. Természetesen, ha el tudunk menni valamelyik közeli erdőbe sétálni, onnan gazdagabb zsákmánnyal térhetünk haza. A hazahozott termésekből, levelekből készíthetünk különböző alkotásokat, melyek szép díszei lehetnek otthonunknak.

Íme néhány ötlet, amit elkészíthetsz:

1. Síelők fenyőtobozból

A síelők teste tobozból készül, makkból a fejük. Fagyaltpálcikákból készítsd a sítálpakat, fogpiszkálóból pedig a sítobotokat! Maradék anyagból sálat is köthetsz a nyakuk köré.

2. Mókuskok dióból

Ezek a mókuskok WC-papír gurigából és dióból készülnek. Dióból van a fejük, a kartonból pedig lábacskákat ragaszthatsz neki.

3. Katica dióból

Fél dióhéjból készül a katica, csak be kell festeni a megfelelő színekkel, és csápokat ragasztani neki.

4. Teknős dióból

Hasonlóan a katicához, a teknőshöz is fél dióra lesz szükséged. Fesd be, majd kartonpapírból ragassz a teknő alá fejet és lábakat!

5. Bárány makkból

Gondoltad volna, hogy makkból még bárányt is lehet készíteni? Egy-egy makk a feje és a teste, a gyapjút pedig készítheted vattából. Borítsd be vattával a testét, és szúrj bele gyufát lábagnak!

6. Bagoly makkból

Kellően nagy szemek, egy háromszög a csőrnek, és akár miből baglyot lehet varázsolni, még a makkból is.

Zsenge csibe

– Pincér, főtt egyáltalán tyúk ebben az Újházi-tyúklevésben?
 – Igen, csak nagyon fiatal.
 – Mennyire fiatal?
 – Annyira, hogy még nem bújt ki a tojásból.

Kecsap

Marcika éppen reggelizik, az anyukája pedig a kecsapos üvegből próbálja kirázni a maradékot, amikor cseng a telefon. Az anya megkéri a fiát, hogy vegye fel. A vonal végén az asszony főnöke jelentkezik.

– Csókolom! – üdvözlí Marcika. – Most nem tudom adni az anyukámat, mert éppen az üveg fenekére néz.

Programírók

– Mi az abszolút rossz kijelentés egy számítógépes programokat gyártó cégnél?
 – Majd ha fagy!

Fogfájás

Kovácsnak szörnyen fáj a foga, egész éjjel nem tud aludni, csak nyög és jajgat.

– Legyél rám tekintettel! – szól rá a felesége. – Ahogy elalszom, rögvést fölriasztasz a nyögdecseléssel.

– Én sem bírom lehunyni a szemem.
 – Jó, jó, de neked legalább fáj a fogad!

Aranyóra

Pemete késő este a főutca aszfaltját nézi, mintha keresne valamit. Szembe jön vele a szomszédja, Lucerna, és megkérdi tőle:

– Hát te mit keresel?
 – Az aranyórámat.
 – Hol veszett el?
 – Az egyik mellékutcában.
 – Hát akkor miért a főutcán keresed?
 – Mert itt sokkal világosabb van.

Húvös fogadtatás

– Az éjszaka betörők jártak nálunk – meséli Karfiolné a baráti társaságban. – A férjem nagyon hűvösen fogadta őket.
 – Hogyhogy hűvösen?
 – Olyan hűvösen, hogy még a foga is vacogott.

Hibás kötet

– Mondja, kisasszony, ki lehetne cserélni ezt a hibás könyvet? – kérdi Pacsmag a könyvesbolti eladónót.

– Természetesen. Mi a hibája?
 – Nem tetszik a vége.

Elég ennyi

A főnök összehívja a munkatársait az irodában:

– Kedves kollégák, én holnap néhány hétre elutazom. Van valami kívánságuk?

A főnök szavait néma csend követi, mígnem megszólal egy udvarias hang:
 – Nincs. Tökéletesen elég, hogy elutazik.

Vagyonmegosztás

A motoros megáll a piros lámpánál, majd teljesen váratlanul eldől jobbra. A melléte álló autós kiszól az ablakon:

– Segíthetek, uram?
 – Nem, köszönöm, nincs semmi baj, csak elhagyott a feleségem – tápázkodik fel a motoros.

– Azt akarja mondani, hogy ezért borult fel a piros lámpánál?

– Igen, ugyanis a nejem elvitte magával az oldalkocsit.

Remek nap

A skót templomban istentisztelet után körbeadják a perselyt, ám az üresen tér vissza a paphoz.

– Jó napunk van – mondja a pap örömmel.
 – Legalább a persely visszakerült.

Szegény beteg

Az orvos összefut az utcán a barátjával.
 – Hová sietsz annyira? – kérdezi a cimborá.
 – Ne is kérdezd! Már két hete járok egy beteghez.
 – Szegény! Mi a baja?
 – Nem tud fizetni.

Nézőpont

– Nos, a szíve kissé gyengécske, uram, de én azért nem aggódom – mondja az orvos a vizsgálat után.

– Nézze, doktor úr – feleli a páciens –, ha az ön szíve lenne gyenge, akkor én sem aggódnék!

Ing

Pacsmag bemegy a divatáruüzletbe:
 – Kérek egy inget negyvenes gallérral.
 – Olyat, amilyen uraságodon van?
 – Hová gondol? Tisztábat.

Néhány óra késés

A vidéki városkából minden délután indul a személyvonat a fővárosba. Negyed hatkor megérkezik az állomásra egy férfi, és megkérdi az állomásfőnököt:

– Mondja, késik valamennyit a délutáni vonat?

– Igen, késik néhány órát.

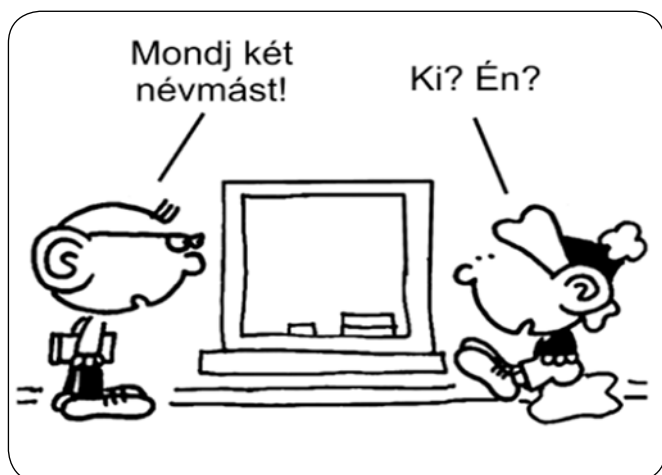
Az utazó erre beül a restibe vacsorázni. Néhány perc múlva füttyszót hall: a vonat befutott az állomásra. Emberünk rohan kifelé, felelősségre vonni az állomásfőnököt:

– Miért mondta, hogy a vonat néhány órát késik? Hiszen öt perccel múlt fél hat, és a szerelvény már itt is van!

– Elnézést – feleli derűsen az állomásfőnök –, de ez még a tegnapi vonat.

Ágy

– Jean, vigye le a pincébe az ágyamat!
 – Miért, uram?
 – Mert mélyen akarok aludni.

Kiváló életmentő

Gyökér megkapja a Kiváló Életmentő kitüntetést. Barátja, Gyömbér gratulál, de azért megkérdezi:

– Mondd, hogyan kaphattál kitüntetést egy fuldokló kimentéséért, amikor nem is tudsz úszni?

– Tudod, épp a Balatonon csónakáztam, amikor észrevettem, hogy egy ember fuldoklik.

– Aha, így már értem. A csónakból kimenttetted a fuldoklót?

– Nem, dehogysz! Egyszerűen szóltam neki, hogy álljon le nyugodtan, mert csak térdig ér a víz.

Hatékony hirdetés

Egy úr bemegy a napilap kiadójához:

– Gratulálok önöknek. Az apróhirdetéseik fantasztikusan hatékonyak.

– Köszönjük, uram. De mire alapozza a véleményét?

– Arra, hogy tegnap feladtam itt egy apróhirdetést, hogy a cégemhez éjjeliőrt keresek, és az éjjel már be is törtek hozzánk.

Mexikói profiligá

Az isten háta mögötti mexikói foci pályán a jobbszélső megiramodik a partvonal mellett. Egyszerre dörrenést hall, és pisztolygolyó süvít el a füle mellett. A játékos megtorpan:

– A mindenit! Úgy látszik, a játékvezető észrevette, hogy lesre futottam...

Zongora

– Jó napot, kisasszony! Én vagyok a zongorahangoló.

– Igen? És ki hívta magát?

– A szomszédok.

Kakukk

A nagy bank vezérigazgatója azzal dicsekszik a társaságban, hogy szabadidejét órajavítással tölti, ez a hobbija. A felesége buzgón helyesel:

– Így igaz, a férjem jobb órás, mint a szakemberek. A múltkor úgy megreparálta a szomszédék kakukkos óráját, hogy a kakukk azóta minden órában kiugrik az odújából, és megkérdezi, hogy mennyi a pontos idő.

Meg-megállva

Szatymazi bemegy az óráshoz a kutyájával, és így szól:

– Elhoztam magának a Bodrit.

– A Bodrit? – kérdi az órás elképedve. – Hát mit csináljak én vele?

– Nézze meg, mi a baja! Ugyanis minden öt percben megáll.

Profi írásszakértő

– Szervusz, Padlizsán komám! Honnan jössz?

– A grafológustól. Elvittem neki az írásmat.

– No, és mit gondolsz, tényleg ért hozzá?

– Azt hiszem, igen.

– Miből gondolod?

– Abból, hogy előre kérte a honoráriumot.

Lassú hajtás

– Ugye, tudja, miért állítottam meg? – kérdezi a rendőr a vadul száguldozó autóst.

– Tudom. Azért, mert túl lassan hajtottam.

– Még hogy lassan?! Száznyolcvannal ment lakott területen! Ez magának lassú?

– Nézze, biztos úr, ha kétszázharminccal hajtottam volna, akkor most nem lennék itt.

Etetés

– Mondd csak, Fülöpke, megettetted a papagájt?

– Igen, anya.

– Mivel?

– Hát a macskával.

Egyes

– Tanár úr, kérem, úgy érzem, hogy a felelettemre nem érdemeltem egyest.

– Igazad van, fiam. De mit csináljak, ha ennél rosszabb osztályzat már nincs?

Osztálynapló

– No fiam, mikor javítod ki végre azt az egyest matematikából?

– Nem tudom, papa. A tanárnő sose adja ki az osztálynaplót a kezéből.

Az egérke és a határőr

Az egérke és az elefánt át akarnak menni a határon, de a határőr nem engedi át őket:

– Az egérke mehet, az elefánt marad.

Másnap megint megpróbálják, de a határőr megint nem engedi át őket:

– Az egérke mehet, az elefánt marad.

Harmadnap az egérke félbevág egy zsemlét, az egyik felet az elefánt hasára, a másikat a hátára teszi. A határőr megint megállítja őket:

– Az egérke mehet, az elefánt marad.

– De a szendvicsemet csak átvihetem?!

Két kívánság

A gonosz kismalac találkozik a Jótündérrel.

– Ma jó kedvem van, kívánhatsz kettőt.

– Na jó, verjél be ebbe a fába egy nagy szöveget úgy, hogy senki se tudja kihúzni.

– És mi legyen a második kívánságod?

– Most húzd ki!

A stafétajáték és a kötélhúzás volt a legizgalmasabb

A temerini Kókai Imre Általános Iskola felsősei szeptember 13-án, szombaton sportnapot tartottak. Nagyon élvezték a különböző játékokat, versenyeket. A stafétajáték és a kötélhúzás volt a legizgalmasabb, de a távolugrás során is hangosan buzdítottuk, biztattuk egymást. Igyekeztünk jól teljesíteni, de a hangsúly a szórakozáson, a játékon volt. Az iskolaudvar és a sportpálya kacagástól és gyerekzsivajtól volt hangos. Mindannyian jól éreztük magunkat.

Kókai Imre iskola, Temerin, a VI. c osztály tudósítása

Helyes válasszal könyvet nyerhetsz

Mi látható a fotón? Sejtetd, mely városról, hegyről van szó?

(Az biztos, hogy a Vajdaságban található, annak is az egyik szegletében. Mivel olyan vidékre születtünk, ahol kevés a hegy, nem nehéz eldönteni, mit is ábrázol a kép. Annyit még elárulunk, hogy Herczeg Ferenc író szülővárosát örökítette meg a fotós.)

Ha megvan a megfejtés, ne tétlenkedjete, küldjétek be, mert a helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki! Jelentkezéseket október 2-áig fogadjuk levélcímünkön: Vojvode Mišića 1., 21 000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.

A 25. számunk 34. oldalán megjelentetett fotón sárgarépat mosnak a Duna vizében. A traktorok beállnak a vízbe, és legalább fél óráig forgatják a rájuk akasztott hengert, miközben a bennük levő sok-sok sárgarépa megtisztul, akár a mosógépben a ruha. A különleges találmányt Újvidéktől nyugatra, Futak irányában sokan használják.

Meglepően sok helyes megfejtést küldtetek be, igaz volt olyan is, aki azt gondolta, vizet szivattyúz és szállít a traktor. A legtöbb válasz azonban helyes volt. A szerencse ezúttal a **bácskertesí/kupuszinaí Soód Péterre**, a József Attila iskola hetedikesére mosolygott, akinek hamarosan, október elején postázzuk a jutalomkönyvét.

Argentínáig „repültek”

A szabadkai EmArt Műhely néhány növendéke sikeresen szerepelt egy Argentínában 5. alkalommal meghirdetett nemzetközi rajzversenyen. **Díjazott lett:** Göblös Dorina, Lipták Ramóna (alkotásának egy részlete rákerült az oklevélre!), Grubanov Dorottya, Nikolina Stančić és Ivana Parčetić. **Dicséretben** Matea Lukač és Stefan Maglajić Vuković részesült.

A képen Ramóna díjazott alkotása látható.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

67 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaiipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Barna Sára Bernadetta** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Borí Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örvünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjesztő a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com